

Jõuluvana, kes sa oled?

■ Pööripäevad on inimese tähtsaimad pühad juba aegade algusest. Vähe-malt niikaua, kui inimesed taevakehade iseäralikku käitumist on jälginud.

Janek Safranovski
Rebala muuseum

Suurte pidustustena on eriti hästi silma paistnud just talvine pööripäev. Ka sõna jõul tuleneb tõenäoliselt algsest pidu või rõõmu tähendavast sõnast. Soome keeles võib ära tunda sugulassõna juhla (pidu) ja inglise keeles näiteks joy (rõõm).

Mille üle siis jõulude ajal rõõmustati? Kuigi see aeg on aasta pimedaim, toimub just siis uue valguse algus – päikese sünni. Valgus saavutab võidu pimeduse üle ja päike on taas kasvamas.

Kui on korralik pidu, siis peab olema peo keskmes ka keegi, keda austada ja kellest rõõmu tunda. Muidugi on selleks tegelaseks jõuluvana. See tore mees on erinevatel aegadel ja erinevate rahvaste kasutuses nii palju muutunud, et tänapäeval on raske aru saada, kes ta õieti on. Proovime vähemalt mõned alged jõuluvana jälgides üles leida.

Väljumest torkab kohe silma jõuluvana võimas habe. Paljud uurijad arvavad, et see pärineb muistselt jumalalt Odinilt. Tema oli jõulude ajal väga tähtis ja oluline tegelane eelkõige viljakuse jumalana, kellele pööripäev väga korda läks. Üks Odini paljudest nimedest kõlaski Jólner. Kuivõrd tähtis oli tema imago jaoks habe, saame teada sellest, et tema üks teine paljudest nimedest oli Pikkhabe.

17. sajandil oli jõulude pidamine lausa keelatud.

Siiski ei pretendeeri tema habe absoluutsele ainuomistusele. Odin armastas sõita oma uhke kaarikuga üle taeva. Mõnikord oli vedajaks üheksajalgne hobu, aga tihti oli ette raketatud kaks sokku. Ühest sokust sai Odini oluline ümbol ja aegade möödudes võis ta tegutseda ka peremehest sõltumatusena. Meil peamiselt Põhja- ja Lääne Eestis tegutsenud jõulusokk oli karvase maski ja pika habemega. Nii on mõnedki jõulusoku ja jõuluvana omadused ja tegemised üheks sulanud. Näiteks

soomlaste habemikust jõuluvana nimetus joulupukki tähendabki otseses tõlkes jõulusokku (ka maitseb jõuluvanadele tihti Bock õlu).

Et ära tunda, kas tegemist on jumaliku või loomse habemega, tasub alati jõuluvana habet nuusutada – soku habemel on tuntuvalt spetsiifiline lõhn.

Riidemood

Aastast 336 kuulutas Rooma kirik pööripäeva, mida seal pühitseti Saturnaliana Jeesuse sünnipäevaks. Millal siis veel tähistada endi jaoks nii olulist sündi, kui mitte iidsel sündi ülistaval päeval. Sealpeale on kristlik kultuur oluliselt täiendanud jõulude kultuuri ja lisandunud sinna palju toredaid traditsioone.

Jõuluvana läikivas pikas kuues võib ära tunda uhke piiskopirüü. See uhke rõivas kuulnud piiskopile, kes hiljem sai laialt tuntuks kui Püha Nikolaus, ingliskeelse hüüdnimega Santa Claus.

Nicolaus juhtus tänaval seistes kuulama lahtisest aknast pealt perekonna jutuajamist, millest ilmnes, et rahapuuduse tõttu peab kolm tüdruku löbumajja saatma. Järgmisel kolmel päeval viskas pühamees samast

aknast sisse kolm kotikest külalaga päästes nii neid häbiväärselt saatusest. Selle tõttu ongi Santa Clausist saanud armastatud kinkide tooja.

Näiteks Hollandis käib Sinterklaas tänaseni uhke piiskopimütsi ja sauaga ega üritagi varjata enda piiskoplikku olemust.

Kui jõuluvanal on seljas ameerikalikust kultuuriruumist tuttav lühike kuub koos paksude pükstega, tunneme selles riietuses ära põhjarahva saamide rõivamoe. Janunedes vana-de põnevate kommete järele, hakati jõuluvanas otsima just külmalt ja metsikult Põhja-maal tulevat tegelast. Seda enam, et põhja pool oli ka vanu traditsioone rohkem säilinud.

Saamide juurest leiab ka jõuluvana naiseliku alge. Näiteks siis, kui Jõuluvana tuiskab üle taeva saaniga, mida veavad põhjapõdrad, on temas peidus saamide päikesejumalanna Beaeivi (päev) või tema tütar Beaeivi Nieida (päeva neid).

Saamid ohverdavad jõulude ajal valge põhjapõdra (loodame, et mitte Rudolphi), et päikesejumalanna saaks põtrade hingedega sõita päikese järele ja see kevadeks tagasi tuua. Nende jaoks on Linnutee põhjapõtrade valgete kontide lao-

tis. Polaarööd kogevad saamid oskavad päikesest kindlasti veelgi enam lugu pidada ja ei jäta seda tööd mingil juhul heitlike meelega meeste pärusmaaks.

Jõuluvanade vabadus

Vaatamata jõuluvanade headele kavatsustele on tagurlikes kultuurides nad ka tagakiusamise ohvriks langenud.

Näiteks Inglismaal ja Šotimaal oli 17. sajandil perioodid, kus jõulude pidamine oli lausa keelatud. Ja seda just nende paganliku päritolu tõttu.

Paljud meist mäletavad veel nõukogude korra rumalat suhtumist, kus isegi tore sõna "jõulud" keelatud oli. Hullemast päästis vene folkloorist tuntud Külmalvana, kes Nõukogude Liidus tähtsa ameti põhilistes omadustes säilitas. Eestis pidi jõuluvana muutuma näärivannaks. Sõnas näär tähendab uut aastat ja sama tüvi esinebki sarnase kõlaga sõnapaaris new year. Tore mees oli seegi!

Tänapäeval oleme euroopalikult sallivad ning tolerantsed. Kindlasti ei ole meil selle vastu midagi, kui jõuluvana on paganlik jumal või kristlik pühak, tulgu ta põtrade või taksoga, sookuga või ilma ning olgu ta mees või naine. Valgust toob ta igal juhul!

Uue üldplaneeringu koostamisest

Kaitseliitlane Rein Peetrimägi räägib meheks olemisest

Kostivere noored olid robotimessil edukad

Hoolivusest ja turvalisusest koolides

Kohalik perefirma toodab kaubaaluseid

Töö Ruu metsa säilitamiseks jätkub

Jõulukohvikus nähti vagunisatjaid

Kuidas hobusega ohutult liigelda?

Juhiluba saab ka posti teel pikendada

Teadusringis avastavad noored maailma

Ülevaade vallas makstavatest toetustest

Elukoha saab ka üüripinnale registreerida

JÄTAME MAKSUD ENDALE

Telli registribuss omaile koju telefonil 53 012 223
(vajalik ID-kaart või muu isikut tõendav dokument)

Registreeri elukoht Jõelähtme vallas ja võida

1500 eurot

kodukulude vähendamiseks

Loosi läheb kaks auhinda:

- **1500 eurot** 2014 aastal Jõelähtme valda registreerunud täisealiste elanike vahel, kes on seisuga 1.01.2015 jätkuvalt valla registris
- **1500 eurot** kõigi täisealiste valla elanike vahel, kelle registrijärgne elukoht seisuga 1.01.2015 on Jõelähtme vald

Iga kampaaniaperioodil 01.11-31.12.2014 registreerunu saab valida kahe kingituse vahel, milleks on valla logoga kruus või kümne korra priipääse Loo spordihoone ujulasse.

VAATA LISAKS: www.joelahtme.ee

Volikogu veerg

Aasta lõpp hakkab lähenema ja aeg on teha väike tagasivaade 2014. aastale. See on olnud vallavolikogu jaoks tegus ja stabiilne aasta. Volikogu liikmete osavõtt istungitest on olnud päris hea. Puudumisi on küll ette tulnud pea alati, kuid üldarvult on neid sedavõrd vähe, et volikogu tööd pole need vähimal määral häirinud. Eks igapäev ole olnud oma isiklikud põhjused ja loota, et kõik 17 volikogu liiget alati kohal on, ei oleks ilmselt päris realistlik. Seepärast ei hakka ma siinkohal puudujate edetabelit koostama nagu seda Riigikogus tavaliselt tehakse.

Töö on käinud nii volikogus kui ka komisjonides ilma kriiside, tagasilöökidest või tõrgeteta. Valitsenud on nõ. töörahu, kannapöörded pole tehtud, aga tööd on tänu sellele tehtud tavalisest rohkem. Volikogu on (koos detsembriga) pidanud 11 istungit, menetlused, läbi arutanud ja hääletanud kokku tublisti üle 200 pävakorrapunkti. Kui võrrelda 2014. aastat kolme eelnenuga, siis ühelgi teisel aastal pole volikogu suutnud toime tulla ainult graafikujärgsete istungitega, vaid erinevatel põhjustel on ikka vaja läinud veel vähemalt paari lisaistungit kokkukutsumist. Vaadates aasta jooksul läbi töötatud pävakorrapunktide arvu, siis jäävad 2011-2013 vaatamata toimunud lisaistungitele, 2014-ga võrreldes arvestataval määral alla. Tõhusa tööaasta eest saame tunnustada mitte ainult kohusetundlikke volikogu liikmeid, vaid eelkõige vallavalitsust, kes eelnõude korrektse ettevalmistamisega on taganud ka raskemate ja pingelisemate eelnõude ladusa menetlemise volikogus.

Pävakorrapunktide suure arvukuse eest saab jutumärkides tänada ka paari volikogu opositsionääri, kes rohkete arupärimiste ja ettepanekutega "aitasid" istungeid tublisti pikemaks venitada ja tööd juurde anda. Seda lausa nii palju, et hakkasime volikogus tõsiselt väikese töökorralduse muudatuse peale mõtlema. Nimelt on praegu välja kujunenud tava järgi igal volikogu liikmel istungi alguses võimalus esitada vallavalitsuse liikmetele arupärimisi ja teha kõiksugu avaldusi või ettepanekuid. Kui need paari minutiga esitatud saavad, siis pole ju probleemi. Viimasel aastal on neid pöördumisi aga kohati nii palju olnud, et istungi päevakorra juurde oleme jõudnud alles pool tundi pärast istungi algust. Kõik see aeg istuvad saalis lisaks volikogu liikmetele veel vallavalitsuse töötajad, kes on tulnud eelnõusid ette kandma, eksperdid, külalised või lihtsalt huvitatud isikud, kes on tulnud, et ühe või teise pävakorrapunkti aruteluks osaleda. Nende jaoks on see pool tundi puhtalt raisku läinud aeg. Selle probleemi kiireks lahendamiseks oleme alates järgmisest volikogu istungist muutnud töökorda nii, et arupärimiste ja avalduste esitamine toimub nüüd istungi lõpus.

Rääkides veel muudatustest, mis volikogu järgmisel aastal ees ootavad, ei saa jätta nimetamata volikogu töögraafikut, mille olemine plaaninud nihutada nädala võrra varasemaks. Kui varem pidasime volikogu istungeid üldjuhul kuu viimasel neljapäeval, siis 2015. aastal hakkavad istungid toimuma üldjuhul iga kuu teise täisnädala neljapäeval. Põhjuseid on siin mitmeid, aga olulisemana võib nimetada näiteks selle, et kuu viimasel nädalal esineb tihti riiklikke pühi, mis vahel ka neljapäeva peale on sattunud ja seetõttu oleme sunnitud töögraafikus muudatusi tegema. Teise olulise põhjusena tuleb välja tuua volikogu istungi ja vallalehe ilmumise ajalise kokkusobimatuse, mis tingis selle, et vallalehte jõudsid volikogus vastu võetud otsused alles kuujalalise hilinemisega. Neid probleeme ei tohiks nüüd edaspidi volikogu töös enam esineda. Rahulikku jõuluaega ja ilusat aastavahetust!

Muutub vedelkütuse kasutamise kord

2015. a jõustuvad piirangud soodsama aktsiisimääraga maksustatud erimärgistatud vedelkütuste kasutamisel reisijate ja kaupade raudteeveol, laevaliikluses ning kütmisel ja elektrienergia tootmisel.

Alates 01.01.2015 lõpetatakse kerge kütteõli erimärgistamine. Eriotstarbelist diislikütust ei tohi kasutada alates 01.01.2015 reisijate ja kaupade raudteeveol ja laevaliikluses ning alates 01.05.2015 kütmisel ja elektrienergia tootmisel. Nendes valdkondades kasutatav diislikütus ja kerge kütteõli maksustatakse edaspidi diislikütuse aktsiisimääraga.

Põhjalikuma info muudatustest leiate Maksu- ja Tolliameti veebilehel: <http://www.emta.ee/index.php?id=35768>.

Raudteevedudel ja laevaliikluses kasutatava kütuse jää-

Art Kuum,
vallavolikogu esimees
email: artkuum@hotmail.com
telefon: 501 7127
skype: art.kuum

gid tuleb võrrandada ajavahe-
mikus 01.01-31.01.2015 ning
kütuses ja elektrienergia toot-
mises kasutatava kütuse jäägid
01.05.-30.05.2015.

Kui te ei jõua varem soetatud kütust selle kasutamise lõppemise tähtajaks ise ära tarbida või ettenähtud ajal võrrandada, andke sellest palun teada Maksu- ja Tolliameti tollikorralduse osakonna vaneminspektor Margit Saarele (margit.saar@emta.ee, tel 676 3291).

Infot raudteeveol ja laevaliikluses tarbitava kütuse kohta ootame hiljemalt 12.01.2015 ja kütuses ja elektrienergia tootmises tarbitava kütuse kohta hiljemalt 11.05.2015.

Lisaks anname teada, et alustame 2015. a alguses tõhusat kontrolli erimärgistatud kütuste seaduspärase kasutamise üle. (Maksu- ja Tolliamet)

Valla üldplaneeringu koostamine on alanud

■ Jõelähtme vald on alustanud uue üldplaneeringu koostamist. Planeering algatati vallavolikogu poolt 30. mai 2012 otsusega nr 294.

Marika Pärn, konsultant
Marica Sepp, vallavalitsuse planeerimisnõunik

Sama otsusega algatati ka üldplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH). Üldplaneeringu koostamist korraldab Jõelähtme vallavalitsus, koostamist konsulteerib ja KSH-d viib läbi planeerimis- ja keskkonnakorraldusfirma OÜ Hendrikson&Ko.

Jõelähtme vallal on kehtiv üldplaneering olemas aastast 2003. Kehtivat üldplaneeringut täpsustati Loo aleviku, Liivamäe küla, Saha küla ja Nehatu küla üldplaneeringuga, mis kehtestati aastal 2011. Koostamisel olev Jõelähtme valla üldplaneering hõlmab kogu valla territooriumi. Loo aleviku, Liivamäe küla, Saha küla ja Nehatu küla üldplaneeringuga määratud tingimusi täpsustatakse lähtuvalt kogu valla ruumilisest visioonist ja arengusuundadest.

Miks seda vaja on?

Oma olemuselt on koostatav üldplaneering üldise tasandi planeering, mille koostamise raames kujundatakse valla ruumilise arengu põhimõtted ning nende alusel määratakse üldplaneeringus määratud alade maakasutuse juhtotstarbed, olulisemate taristuobjektide kulgemine ja vajadus ning nendega seotud reeglid üldiste maa- ja veelade kasutamise- ja ehitustingimuste näol.

Koostatava üldplaneeringuga pannakse paika erinevate maa-alade paiknemine ja iseloom – kuhu kavandatakse elamu- ja ärimaad; millised alad jäävad puhke- ja virgustusaladeks; millised maad tuleks säilitada põllumajandusmaadena; kas ja kus on vajadus uute ühenduste ja kergliiklusteede järele; millised piirkonnad on hädavajalik liita vee- ja kanalisatsiooni ühisvõrkudega jne.

Üldplaneeringu koostamise käigus täpsustatakse ka maa- ja kaevandusaladega seotud küsimused, sh kaevandatud alade hilisem kasutusperspektiiv ning vajadusel tehakse ettepanek uute kaitsealade moodustamiseks või ole-

Üldplaneeringu ja KSH üldine ajagraafik

Üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise etapp	Aeg
Üldplaneeringu ja KSH algatamine	mai 2012
KSH programmi koostamine, lähteseisukohtade koostamine	juuni-september 2014
Seisukohtade küsimine KSH programmi sisu osas pädevatelt asutustelt; lähteseisukohtade ja tähelepanu vajavate aspektide täpsustamine võrguettevõtjate ja valla suuremate ettevõtjatega	september-oktoober 2014
KSH programmi ja lähteseisukohtade avalik väljapanek (vähemalt 14 päeva), tutvustav avalik arutelu	november 2014; avalik arutelu 1.12.2014 kell 15.00 vallamaja II korruse saalis
KSH programmi heakskiitmine Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regiooni poolt	detsember 2014
Esialgse eskiislahenduse ja KSH aruande koostamine	detsember 2014-mai 2015
Esialgse eskiislahenduse täpsustamine ja korrigeerimine. Üldplaneeringu eskiislahenduse avalikustamise korraldamine. Avalikustamise tulemusena maakasutustingimuste täpsustamine.	
Seletuskirja ja kaardimaterjali koostamine ja vormistamine; KSH aruande koostamine	mai 2015-august 2016
Planeerimisettepaneku koostamine koos KSH aruande eelnõuga	august 2016-jaanuar 2017
Planeerimisettepaneku vastuvõtmine	jaanuar-veebruar 2017
Planeerimisettepaneku ja KSH aruande avalikustamine	märts-mai 2017
Avalikustamise tulemusi arvestades planeeringu ja KSH aruande täiendamine/korrigeerimine	juuni 2017
KSH aruande heakskiitmine Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regiooni poolt	juuni-juuli 2017
Planeeringu järelevalve	august-september 2017
Planeeringu kehtestamine	oktoober-november 2017

Lähiaja tegevused

1. Tööseminar "Jõelähtme valla ruumiline visioon ja arengusuund" – jaanuar 2015
2. Planeeringu esialgse eskiislahenduse väljatöötamine, keskkonnamõju strateegiline hindamine – jaanuar-mai 2015
3. Esialgse eskiislahenduse läbiarutamine avalikkusega – orienteeruv aeg juuni-juuli 2015

masolevate kaitseerüümi täpsustamiseks. Seega teemade käsitlus üldplaneeringus on väga lai, planeeringu koostamise ülesanded tulenevad planeerimiseaduse §-st 8 ning neid on planeerimisprotsessi käigus just konkreetselt Jõelähtme valla eripära arvestavalt täpsustatud.

Elektroonselt on KSH programmi eelnõu ja planeeringu lähteseisukohad endiselt kättesaadavad Jõelähtme vallavalitsuse serveris: http://maja.joelahtme.ee/?dir=Yldplaneerin_alg_2012

Rebala muinsuskaitseala

Jõelähtme valla territooriumil asub Rebala muinsuskaitseala, millest tulenevalt tuleb koostada üldplaneeringule muinsuskaitse eritingimused. Üldplaneeringu muinsuskaitse eritingimuste koostamise eesmärk on seada põhimõtted maade kasutamiseks, sh ehitustegevuseks, mis arvestavad kaitseala loomise ja selle kaitse-eesmärgi. Muinsuskaitseametilt kinnitatud eritingimused on üldplaneeringuga määratavate ehitus- ja kasutustingimuste aluseks. Planeeringu koostamisega rööbiti viiakse läbi KSH, mille käigus selgitatakse, kirjeldatakse ja hinnatakse kavandatava tegevuse eluviimiseega kaasnevad võimalikud olulist keskkonnamõju ning seotud küsimused, sh kaevandatud alade hilisem kasutusperspektiiv ning vajadusel tehakse ettepanek uute kaitsealade moodustamiseks või ole-

sele detailplaneeringu koostamise kohustusega aladel ja juhtudel ning projekteerimistingimuste väljastamisel hajaasustuses.

Planeering on ühiskokkulepe

Kehtestatud üldplaneering on piirkonna elanike, ettevõtjate ja teiste huvigruppide ühine, piirkonna maa-alade edasist kasutamist sätestav kokkulepe. Seetõttu on äärmiselt oluline erinevate huvigruppide panus üldplaneeringu koostamise protsessi. Planeeringu koostamise käigus kavandatakse erinevaid arutelusid, ootame aktiivset osalemist ja kaasamõtlemit. Teated arutelude kohta ilmuvad vallalehes, ajalehes "Harju Elu" ja valla kodulehel. Valla kodulehel on võimalik tutvuda ka üldplaneeringu vastava etapi materjalidega.

Kestab küsitlus ettevõtjatele

Valla kodulehel on endiselt kättesaadav tugiplaan, lähteseisukohad, KSH programm ja muinsuskaitse eritingimuste projekt. Selleks, et paremini mõista olukorda ettevõtluses, ettevõtjate ootusi ning ettevõtlusega seotud küsimusi ja ruumilise arengu vajadusi, viiakse läbi küsitlus ettevõtjate seas. Küsitluse tulemusi võetakse arvesse valla ruumilise arengu kujundamisel, seetõttu ootame ettevõtjate aktiivset osalemist küsimustele vastamisel. Küsimusi on kokku 14 ning nende vastamine võtab aega ca 20-

25 minutit. Küsimustele saab vastata otse veebikeskkonnas aadressil <http://goo.gl/forms/wfsP8JCE0L>, vastav link on lisatud valla kodulehele üld- ja teemaplaneeringute all. Kokkuvõtte küsitlusest tehakse 15. jaanuar 2015.

Rääkige kaasa

Üldplaneeringu koostamine on pikaajaline protsess. Käesolevaga on üldplaneeringu koostamine algusetapis. Toimunud on lähtematerjalide koostamine ja hetkeolukorra analüüs, mille tulemusel selguvad piirkonna praeguse maakasutuse üksikasjad ja lahendamist vajavad probleemid. Läbi viidud tööseminar teemal "Jõelähtme valla keskkonnaväärtused ja kitsaskohad", mis on olnud sisendiks lähteseisukohtade kujundamisel ja mida võetakse aluseks järgmises etapis valla ruumilise arengusuundade väljatöötamisel. Koostatud on tugiplaan, koostatud lähteseisukohtade ning läbi viidud lähteseisukohtade ja KSH programmi avalik väljapanek (10.-23.11.2014) ja avalik arutelu toimus 1. detsembril vallamajas.

Koostöös külanemate, Muinsuskaitseameti esindajate ning vallavolikogu komisjoni liikmetega on koostamisel üldplaneeringu muinsuskaitse eritingimused Rebala muinsuskaitseala. Samuti on hetkel koostamisel Jõelähtme valla üldplaneeringu ruumilise arengu analüüs, mis sisaldab: sotsiaalse, majandusliku ja kultuurilise keskkonna analüüsi; ruumilise arengu analüüsi; transpordihenduste analüüsi; maardlate analüüsi; suurõnnetusohuga ettevõtete analüüsi ning vastavaid teemakaarte. Üldplaneeringu muinsuskaitse eritingimused ja ruumilise arengu analüüs lisatakse nende valmimisel valla kodulehele.

Ootame kõigi aktiivset osalemist ja kaasrääkimist. Täpsemat informatsiooni üldplaneeringu koostamisest ja selle raames läbiviidavatest tegevustest on võimalik saada Jõelähtme vallavalitsusest, kontaktisik planeerimisnõunik Marica Sepp marica.sepp@joelahtme.ee.

Mees, sa pead kodu kaitsma

■ Iga tavaline inimene ei ole alati nii tavaline nagu pealt paistab. Tagasihoidlikkuse koore all võib teinekord olla peidus midagi väga erilist.

Merike Metstak

Fotod Merike Metstak

Seekordne jutuajamine on erakordselt olulise vabatahtliku töö tegijaga, kes on panustanud kaksikümne aastat vabal tahtel vaimu ja hinge jõudu ning energiat, et säiliks ja tugevneks Eesti iseseisvus, paraneks inimeste kaitsetahe ja turvatunne.

Rein Peetrimägi tähistab suurt tööjuubelit

Saabun kellassepa vastuvõtule ennelõunal, kui Sikupilli kaubanduskeskuses käib juba vilgas tegevus. Ma ei kannan viimasel ajal käekella, sest tajun aega üsna täpselt kella vaatamatagi ning lisaks on kaasajal ajanäitajaid igal pool – arvutis, autos, telefonis... Loodan, et kellassepa töötuppa ei ole väga suurt tungi ja saame meistriga juttu ajada. Me teeme seda lugu päeval, mil Balti riikide presidendid kohtuvad ühes Harjumaas ja arutavad murelikult läbisaamist suure naaberriigiga. Eestis on tuhandeid ajateenijaid, kuid kümneid tuhandeid kaitsealulisi, kes sõjalaual korras on löögijõud number üks. Olen harjunud Reinu nägema mundris, mida pühade puhul ehib muljetavaldavalt mitmerealiselt medalite ja aumärkide rida. Seega on Reinu täna ruudulises pluusis ja kellassepa rollis pisut harjumatu kohata.

“Mu vanaisa, kes oli mulle ka isa eest, ütles ikka, et käsitöölisel on leib laual iga võimu ajal”, ütleb Rein. “Käisin Maardu mõisas koolis, elasime seal samas, hea lähedale oli kooli lipata. Aga valitsegu, kes tahavad, ikka ja jälle jõuavad nad lõpuks sinna, et nende enda asjad on kõige tähtsamad. Uus põlvkond peab peale tulema, et riigiasjad õiges suunas liikuma hakkaksid. Minu silmad muutusi ilmselt ei näe, aga kõige olulisem, et riik püsiks, et Eesti riik alles jääks!”

Vahepeal tulevad kliendid käekella rihmu lühendama või kellapatareid vahetama. Ühel härral on näpu vahel ennenägematu metssea kell, et kui uluk seda puudutab, kukub kell pikali ja jääb seisma. Näitama aega, mis kellaajal siga seda puudutas. Rein ütleb, et näeb sellist

Ülo Kurgpõld ja Rein Peetrimägi võidupüha eel Loo tammikus tamme istutamisel.

mehhanismi küll esmakordselt, aga on kindel, et puhub sellele seadmele elu sisse. “Ma ei luba midagi, aga võtan selle üksipulgi lahti ja eks siis homme otsustame, kas sellest üldse asja saab,” ütleb ta kliendile.

Jutt läheb salaküttimisele ja Rein muretseb, et metsloomad on kadumas, Hiimetsast leidnud ta tuttav terve hulga silmuiseid, millega metskitsi kinni püütakse.

“Aga sõjaväkke minekuse suhtumine oli taasiseseisvuse algusaastatel noortel meestel lausa lubamatu, mul ei tulnud omal ajal pähegi ära viilida, kuigi tollal ei olnud tegemist oma riigi armeega,” räägib meistri-mees.

“Tuli üks sõber murega mu jutule, kelle poeg oli kangete tablettidega sõjaväest ära viilind, aga nüüd vajas ühtäkki relvaluba. Paraku ta luba ei saanud. Relva omamine on vara ja elu kaitseks ju täiesti lubatud. Pöördelistel 90ndatel ei läinud ma isegi ilma relvata kodunt

välja. Politsei kutsus meid pidevalt aktsioonidele appi, osalesime korrakaitstes, nüüdseks on õhin paljuski vaibunud,” jätkab Rein.

Küsin, et kas kellassepale tuuakse tihti selliseid mehhanisme parandada, mida ei tunne ega tea ja näed esmakordselt?

“Tuuakse kõikvõimalikke kelli ja igasuguseid vidinaid, mis patareidega töötavad. Keladega on kõige lihtsam, natuke mõttetööd ja igast katkest ajaniitajast saab enamasti asja.

Leidsin oma tööraamatu üles, 17. detsembril saab mul 40 aastat kellassepa ametit peetud. Tallinnas on peale minu veel kaks meest, kes nii kaua selles ametis olnud. 1974. aastal läksin kellassepa õpilaseks. Sama mees, kes mind õpetama hakkas, on mul tänagi paari-meest, sest töökoda peab siin kogu aeg lahti olema. Olen teinud kellassepatööd linna eri paigus, kuid mu kliendid otsivad ja leiavad mind igalt poolt üles. Viimased kaheksa aastat olen siin tööd teinud.”

Aukartustäratavalt kaua teisi inimesi teenindanud meistri-mehele peab kindlasti olema kannatlik meel, ülihea suhtlemisoskus ja tehniline taip.

Saan veel teada, et Reinu tütar elab seitsmendat aastat Hispaanias, tal on ülivahva tütrepoeg, kes räägib juba teises klassis käies vabal eesti, hispaania ja inglise keelt. Ka Reinule meeldib tohutult reisida.

Kaitseliit täna

Töövabal nädalal saab rohkem Kaitseliidu asjadega tegeleda. Rein on Harju maleva Rävälale malevkonna pealiku abi aastast 1998, samast ajast Harju Maleva juhatuse liikmeks valitud kuuel korral. “Kas sa ar-

vad, et meie riigis ei ela riigile ebaloojaalseid ja iseseisvasse Eestisse vaenulikult suhtuvaid inimesi,” küsib Rein.

Ta meenutab Kaitseliidu Jõelähtme üksuse algusaegu, mil 90ndatel oli siin liitujaid ligi 300, tervelt malevkonna jagu. Isegi lipp sai omal ajal valmis tehtud. Mõne aja pärast jäi üksusesse ca 100 meest, kaasajooksikutest relvaloa tahtjad olid ise eemale jäänud. Iseseisvusa lõpuaastail oli Kaitseliidu liikmeskond hulga suurem – sada tuhat inimest.

“Kaitseliidu kohalik üksus moodustati 1990. aasta suve hakul. Esimeseks pealikuks valiti Arvi Reinson Loo alevikust, ka Jüri Kerner ja Ülo Kurgpõld olid aktiivsed tegijad, viimastest tuli pikaajaline Harju Maleva staabiülema. 1993. aastast oli pealikuks Mihkel Pipar Kostivere ja peale relvarövi 1997. aastal jäi kompanii juhtimine minule. Erastasime ka koos Mihkel Pipraga Kostivere sauna kaitseliidu majaks.

20 aastat tagasi, 1994. aasta 8. jaanuaril otsustati Kostivere ja Viimsi üksikkompanii baasil taastada ennesõjaaegne Rävälale malevkond, 2007. aastal liideti olemasolevale malevkonnale veel juurde Harju-Jaani ja Kuusalu malevkonnad. Praegu kuuluvad üle 400 võitlejaga Rävälale malevkonna vastutuslale Maardu ja Loksas linn, Jõelähtme, Kuusalu, Anija, Aegviidu ja Viimsi vallad,” räägib Rein.

Mis saab, kui sõjaks läheb?

Kui sõjaks läheb, siis peab iga mees teadma-tundma, et kes on ta kõrval ja kellega koos võitlusse läheb. Kaitseliit on Eesti vanim ja suurim jõustruktuur, mis loodi 11. novembril 1918.

Kaitseliit on tänaseks kasva-

Eesti vabaduse eest langenute mälestuse austamine igal iseseisvuspäeval Jõelähtme vabadussamba jalamil.

Teised Reinust

Nikolai Vojeikin, avaliku elu tegelane: “Kuigi kirjapildis võib tunduda veidi paatoslik, iseloomustaksin Reinu narratiiviga: minevikust päritud ülesannet täites, oleviku ja tuleviku ees tõsiselt vastutust tundes, on Rein see Eestimaa mees, kes kõikumatus usus ja vankumatus tahes hoiab ja kaitseb meie riiki, tehes ka väikesi tegusid nii nagu oleksid need suured ja üllad.

Tunnen Reinu, me oleme olnud temaga Kaitseliidu Harju Maleva juhatuse ja loomulikult algatajana Harju Maakaitsepäeva korraldamistes. Nendes koostegemistes on meil ajapikku väljakujunenud sõpruskond, kus keegi meist ei ole käinud kellegi ees ega taga, vaid väärtustanud olemise üksteise kõrval olemist. Ülal öeldu on paljuski mitte Reinu teene, vaid tema loomupärane olemus olla siiras, kohusetundlik ja abivalmis. Rein võiks olla Harju Maakaitsepäeva maskott, kes tões ja usus kinnitab meie motot – Mees, Sa pead kodu kaitsma!”

Andres Sikka, kunagine Harju maleva pealik: “Sain Reinu tundma, kui minust sai 1997. aastal Harju maleva pealik. Tahtmist Kaitseliidu tegemistes kaasa lüüa ei vähendanud ka temaga juhtunud õnnetus. Vastupidi, peale seda lasi Rein end vabatahtlikult määrata sõjaaja üksuse koosseisu, mille tõttu kutsuti ta meedikute ette aru andma. Täna on Rein valitud Kaitseliidu Keskkoogu liikmeks.

Esile tahan tõsta veel järgmist: maleva juhtkonna väljavahetamine eelmise kümnendi alguses viis selleni, et seni tähtsaks peetu ei olnud seda enam mitte uute tulijate meelest. Ära taheti jätta Maakaitsepäev, maleva suvepäevad ja koostöö Soome Reservväelaste Liidu Uusimaa piirkonnaga. Siis oli just Rein see, kes maleva juhatuse liikmena neid ettevõtmisi kaitsma ja hoidma tõttas, leidis mõttekaaslasi ja tänaseks on need olulised asjad kõik ilusti alles.

Vana kaardilugejana ralliautos on Reinul tänagi komme juhi kõrval istudes ette öelda, kuhu suunas nüüd pöörama peaks – õpetusi jagub ka kutseliste bussijuhtidele. Olen selle üle alati nalja visanud. Sel kevadel tulime meestega Soomest võistlemast ja mina roolis, Reinu seekord ei olnud. Olen neid teid kümneid kordi sõitnud, aga pole pidanud ise pead vaevama. Mingil hetkel otsustasin vasakule pöörata ja kohe leidsingi end tulnud teed tagasi sõitmas. Siit moraal, et õige kaardilugeja puudumine viib alati valesse suunda.”

nud Eesti riigi usaldusväärseimaks organisatsiooniks, inimeste vabal tahtel on tohutu jõud. Käesoleva aasta kolme kvartaliga on Kaitseliidu liikmeskond kasvanud 600 liikme võrra, hõlmates 15 000 meest ja naist. Koos Naiskodukaitse, Noorte Kotkaste ja Kodutärgidega kuulub Kaitseliidu perre ligi 23 000 liiget.

Kaitseliidu missiooni kohta ütleb Rein, et kui tahad sõda ära hoida, siis valmistu sõjaks.

Kaitseliidu õppustel omandatakse sõduri baasoskused, edasi tuleb juba spetsialiseerumine kitsamale erialale – kes kuulipilduriks, kes snaiipriks, kes tankitõrjajaks jne. Järgne-

valt tulevad koostööharjutused väiksematest suuremate üksuste koosseisus tegutsemiseks. Kaitseliidu panus ühiskonna stabiilsusse rajaneb kindlalt määratletud sõjalistel võimel, mille keskmes on alaline valmisolek ja kiire tegutsemisvõime kogu riigi territooriumil. Jätkusuutlikkuse tagatakse läbi isiklike suhete ja ühiselt kantakse tahet ja usku oma jõusse.

Rein Peetrimägi liitus Kaitseliiduga 1993. aastal. Teda on tunnustatud Kaitseliidu autasudega: Teenetemedali kõik kolm klassi, Kaitseliidu Valgeristi teine ja kolmas klass, Soome Reservväelaste Liidu kolme medali.

Meistri-mehele peab kindlasti olema kannatlik meel, ülihea suhtlemisoskus ja tehniline taip.

Pruunide silmadega ämblik. Foto Karut Luur

Karut Luur võitis peaaühinna

■ Sel sügisel toimus Eesti Lastekirjanduse Keskuse eestvedamisel E.Valteri 85. sünniaastapäeva meenutusseks 1.-4. klasside õpilastele fotovõistlus "Kuidas õppida vaatama?".

Välja jagati kolm peaaühinda ja kolm eriaühinda. Karut Luur Kostivere koolist pälvis ühe peaaühinnast fotoga "Pruunide silmadega ämblik".

Pildi juurde jutustas Karut: "Kord elas üks roheliste jalgadega kuusjalg, kel polnud pead. Ta eksles ja rändas mööda ilma, nägemata, kuhu läheb. Ühel

päeval kohtas ta üht üksikut pruuni pead, kel oli üleaarne silmapaar. Kuusjalg pakkus talle küüti ning pea läks heameelega kaasa. Kuid kuna kuusjalg ei näinud, kuhu ta läks, siis võttis õigesse kohta jõudmine väga palju aega. Lõpuks kasvas pea kuusjala külge kinni. Sellest sündiski ämblik, kel on rohelised jalad ja suured pruunid silmad."

Osalenud tööd koostati ka rändnäitus, millega on aasta lõpuni võimalik tutvuda Eesti Lastekirjanduse Keskuses ning uuel aastal hakkab näitus rändama üle Eesti erinevates raamatukogudes.

Palju õnne Karut!

Kostivere kooli õpilased olid Robotexil edukad

■ Robotex on Baltikumi suurim robotivõistlus, mis toimus 29. ja 30. novembril Tallinna Tehnikaülikooli koordineerimisel ning koostöös Tartu Ülikooliga.

Ranele Raudsoo
Huvijuht

Üritus leidis aset juba neljateistkümnendat korda. Esimene võistlus toimus aastal 2001 TTÜ aulas.

Läbi aegade on võisteldud erinevatel aladel: joonejärgimises, labüündi läbimises, võrkpallis, köieronimises, toa koristamises, jalgpallis, merepäastes ja teistes ülesannetes.

Kostivere Koolist osales Robotexil kolm võistkonda: Ypsilon – tüdrukute joonejärgimise tiim, Alfa – poiste joonejärgimise tiim ja Sigma – Sumo tiim, mis sellel korral alagrupist edasi ei pääsenud.

Poiste joonejärgimise tiim

saavutas kokkuvõttes 9. koha. Tüdrukute tiimil läks veel paremini ja nemad said kokkuvõttes joonejärgimises II koha, kusjuures vahe I kohaga oli ainult umbes paar sekundit. Ringijuhendaja sõnul oli joonejärgimises umbes 50 võistkonda, seega meie tüdrukute poolt saavutatud II koht on igati tubli ja kõrge tulemus! Võistkonda kuulusid 5. klassi õpilased Cassandra Terasma, Krislin Pihus ja Kirke Miller.

Robootikaring toimub Kostivere koolis alates sellest õppeaastast. Ringi juhendaja on lapsevanem Kristjan Pihus. Huviringi vastu on õpilaste seas väga suur ning avatud on kaks ringi: üks 1.-3. klassi õpilastele ja teine 4.-9. klassi õpilastele. Hetkel on osalejate arv piiratud, kuna vajalikke vahendeid on 6 komplekti, kuid tulevikus plaanime roboteid valla abiga kindlasti juurde soetada ja sellega ühtlasi ka lastele rohkem võimalusi luua.

Kostivere kooli õpilased programmis "Hooliv klass"

■ Suur osa Eesti noortest veedavad enamiku oma päevast koolis. Head tulemused ja eduelamus koolis lihtsustavad oluliselt tulevases elus hakkama saamist. Õppimine algab aga suhetest ja turvatundest.

Ranele Raudsoo

Koolis luuakse eeldusi heaks enesetundeks nii olevikus kui ka tulevikus. See on iga noore jaoks oluline. Küll aga toimub see keskkonnas, mida iga noor ei ole saanud enda jaoks valida ja mille muutmiseks napib neil sageli oskusi. Üha rohkem märgatakse keskkonna mõju noore õpimotivatsioonile ja -tulemustele ning rõhutatakse vajadust selle muutmiseks. On teada, et peale raskuste õppetöös on noorte toimetuleku takistusteks koolis sotsiaalsete suhete loomine ja olemus.

Ebameeldivaks või lihtsalt raskeks muutunud olukorra lahendamisel koolis vajab noor kogunud ja heatahtliku täiskasvanu tuge. Samuti on oluline, et praktiline muutus toimuks noore jaoks just klassikeskkonnas. Kooliülesed väärtused, mis toetavad avatust ja hoolivust, ei pruugi jõuda tegudeni, mis mõjutavad noore enesetunnet tema lähimas õpikeskkonnas.

Programmi "Hooliv klass" eesmärk on õpetada oskusi ja pakkuda kogemusi, mis aitavad

luua klassist hoolivat meeskonda. On pigem reegel kui erand, et 6.-7. klasside noored on jõudnud oma arengus etappi, kus seistakse silmitsi väljakutsetega, mis on seotud suhete loomise ja hoidmisega.

13st kandideerinud Tallinna ja Harjumaa koolist valiti programmi välja neli klassi – valituks osutus ka Kostivere Kooli 6. klass, kelle klassijuhatajaks on kooli huvijuht Ranele Raudsoo.

Programmis vaadeldakse klassi koos klassijuhatajaga ja klassiga toimuva muutuse püsivuse kindlustamiseks on oluline, et klassijuhataja toetaks laiem professionaalidest tugimeeskond. Kostivere Koolis on 6. klassi tugimeeskonnas õppealajuhataja Eele Sekk, loodusainete õpetaja Annika Pau, eesti keele ja kirjanduse õpetaja Riie

Arunurm, pikapäevartühma kasvataja Kristiine Järve ja Kostivere Noortekeskuse noorsootöötaja Deili Lemsalu.

Programmi raames on toimunud mitme päevast koolitust tugimeeskonnale ja lastele. Koolituste teemade hulgas oli klassi toimimiseks vajalikud meeskonnatöö oskused, usaldus-suhte loomine, ja väärtused. Samuti käidi läbi grupiprotsessid ja keeruliste olukordade lahendamine koolis.

Igal koolil oli oma mentor, kellega sai suhelda ja aru pida koolitustevahelisel perioodil. Praeguseks on tugimeeskonnale ja klassile mõeldud koolitused lõppenud, kuid klassijuhataja tunnis käib endiselt aktiivne töö klassi hoolivuse ja meeskonnatöö paremaks muutmise suunas. Paika on pandud klassi tegutsemise ees-

märgid ja tegevused, mida programmi raames klassijuhataja tundides ette võetakse.

Artikli ilmumise hetkeks on õpilaste ja õpetajate seas viidud läbi projekti tulemuse mõõtmiseks küsimustikud, mille tulemused on alles analüüsimisel, kuid projekti positiivne mõju on märgata ka üldiselt klassi käitumises ja omavahelistes suhetes.

Kostivere Kooli 6. klassi osalemisest selles programmis on loodetavasti kasu ka teistele koolis olevatele klassidele. Kuna tegemist on aktiivsete noortega, usume, et hea algatus olla hooliv, toetav ja märkav, levib edasi suurematel väikesemater-

Projekt teostab SA Archimedes Euroopa Noored Eesti büroo ja selle elluviimist toetab Eesti Noorsootöö Keskus.

Kostivere kooli ajaleht jätkab uue hooga

■ Töötan teist aastat Kostivere Koolis ja selle aja jooksul olen juurde saanud suurel hulgal nii tööalaseid kui ka üldelulisi kogemusi. Esimene tööaasta möödus päris tormiliselt.

Riina Arunurm
Eesti keele ja kirjanduse õpetaja

Noore õpetajana kulutasin palju energiat tundide ettevalmistamisele ja kooliellu sisseelamisele. Muuhulgas võtsin enda ülesandeks kooli ajalehe Tagapink väljaandmise ning olin ajaleheringi juhendaja.

Kuigi minu põhitöö oli ja on eesti keele ja kirjanduse õpetamine 5.-9. klassi õpilastele, ei ole kooliüle eestvedamine minu jaoks vähemtähtis. See on äärmiselt mitmekülgne ülesanne, millega igapäevaselt tegeleda. Ühelt poolt on tegemist väga loominguilise tööga, mis annab võimaluse katsetada erinevaid lähenemisviise ning luua koos õpilastega midagi praktilist. Teiselt poolt aga paneb see proovile nii õpetaja kui ka õpilaste meeskonnatööoskused – oskused, kuidas liikuda ühiselt eesmärgi poole, nii et kõigil on erinev ülesanne ja oma roll, milleta tulemus ei oleks enam terviklik.

Ajalehering alustas toimetamist 2013/2014. õppeaasta oktoobrikuus, kui kõik lapsed olid ära otsustanud, millistest huvi-

tegevustest nad osa tahavad võtta. Ajaleheringi esimestel kohtumistel võtsime aega selleks, et ühiselt otsustada, mis sugune meie ajaleht olema peaks ja mis teemasid seal käsitleda tahame. Peatoimetaja oli siis 9. klassi õpilane Carmen Niinepuu, kes oli Tagapinki väljaandmisega tegeleenud ka eelnevatel aastatel.

Kuna ideede genereerimine, tööülesannete jagamine ja nende täitmine võttis oma aja, andsime esimese lehenumbri välja jõuludeks. Õppeaasta jooksul ilmus kokku neli Tagapinki numbrit, millest viimane oli veidi teistsugune – lõpuklassi erinumber. Aasta jooksul kujunes ajalehetoimetusest mõnus ja ühtne meeskond, kus põnevaid ideid tekkis vahel rohkemgi, kui realselt läbi jõudsi viia. Tagapinki nimi sai kooli õpilaste seas uuesti tuntuks ning lugejatelt saime oma tööle igati positiivset vastukaja.

Sel õppeaastal alustasime uue hooga ja uue meeskonnaga. Kuna eelmine peatoimetaja lõpetas Kostivere Kooli ning läks edukalt edasi õppima, tuli sel aastal mõnes mõttes taas täiesti algusest peale hakata. Õpilased on innukad ning valmis oma mõtteid ja energiat ajalehe edasiarendamiseks panustama. Uus peatoimetaja Raili Mets on väga võimekas, originaalsete ideedega ning suudab aasta jooksul kindlasti palju korda saata.

Sisukord		Mis on tulekul?	
• Juhtkiri	» lk 2	08.12.14 II advendihommik ja jõululaat	
• Probleemlugu	» lk 2	15.12.14 III advendihommik	
• Intervjuu uute õpilastega	» lk 3	17.12.14 Jõulupidu	
• Intervjuu matemaatikaõpetajaga	» lk 4	19.12.14 IV advendihommik ja	
• õpilaste omalooming	» lk 5		

Tänavune esimene ajaleht ilmus 8. detsembril ning läks kohe müüki Kostivere Kooli jõululaadal. Ajalehe hind on 1 euro – kuna tegemist on värvilise ja päris mahuka lehega, siis õigustab see hind end igati. Müügitulu eest saab muretseda ajalehe trükkimiseks vajalikke vahendeid ja ka üllatusahindu ajalehelugejate premeerimiseks. Kuna lehenumber on alles nii värske, siis ei saa lugejate hinnangutest veel lõplikku kokkuvõtet teha, kuid loodetavasti meeldib uus leht meie lu-

gejaskonnale vähemalt sama hästi kui eelmised numbrid.

Sel õppeaastal plaanime samuti kokku välja anda neli lehenumbrit ning, võttes arvesse meie ajalehetoimetuse liikmete entusiasmikust ja pühendumust, usun kindlalt, et see meil ka õnnestub. Nii peatoimetaja kui ka teised ringiliikmed on valmis hea tulemuse nimel andma endast parima. Õpilastel on uskumatult palju huvitavaid ja loominguilisi ideid – ajaleht on vaid üks võimalikke väljundeid nende rakendamiseks!

Kolme venna lugu

■ Nelijärvelt pärit vennad Villu, Vahur ja Urmas Mägi panid 22 aastat tagasi Kostiveres puidutööstuse käima. Nelico nimi ongi tulnud asjaoludest, et algselt oli idee taga neli meest, kellest osa olid seotud Nelijärvega.

Merike Metstak

Fotod Merike Metstak

“Nelicos on kokku 40 töökohta, töötajad tulevad ümberkaudsetest küladest, Raasikult, Kostiverest, Kallaverest, Ülgasest, Haljavast ning ka Lehtsest ja Keilast. Üritame tellimustega hakkama saada nii, et uusi inimesi palju tööle juurde ei võta, sest turg võib olla kõikov. Masu ajal me töötajaid ei koondanud, vaid korregeerisime graafikut ning töötasime neli päeva nädalas. Tegime töönädala lühemaks, säilitasime töökohad ja inimestel jäi leib lauale. Muutustega tuleb pidevalt kohaneda. Uue töusuga saime hästi kaasa minna, sest kogenud ja väljaõppinud inimesed ei vaja täiendavaid koolitusi ja väljaõpet. Ega see töö nii lihtne ka ei ole, et võtad peotäie naelu ja sületäie laudu ning lööd haamriga kokku”, räägib Nelico tegevjuht, noorim vendadest Urmas Mägi.

Mõned ütlevad, et sugulaste ja sõpradega koos äri ajada on riskantne, ebaõnnestumise korral saavad kõik head suhted ära rikutud. Sellepärast küsin, kas vendadel on ikka hea koos ettevõtet pidada ja asju ajada?

“Omad miinid sellel väljal on – kui firmal läheb hästi, siis on kõik sugulased rahul. Tülid võivad tõusta siis, kui raha jääb liiga palju üle. Meil seda muret ei ole olnud, mis ühest küljest on ju hea,” vastab Urmas rõõmsalt.

“Vend Vahur pidas vahepeal talu, meelitasime teda ja lõpuks ta liitus meiega. Temast on suur abi, paneb hommikul siin kõik asjad liikuma. Minu poeg Marten on lõpetanud rahvusvahelise majanduse ja ärijuhtimise eriala. Lapsed on meil pidevalt siin abiks käinud. Kui pidime kõik samal ajal paariks nädalaks ära sõitma, siis Marten pidas kenasti vastu. Minu ja Vahuri tütreid tegelevad oma ettevõtlusega, nad toodavad eesti- ja soome kosmeetikat. Aja-veksel on need tooted müügil,” pajatab Urmas.

Vasakult vanem vend ja tehnikadirektor Villu Mägi, töödejuhataja ametis keskmine vend Vahur Mägi, noorim vend ning tegevjuht Urmas Mägi, Urmase poeg Marten Mägi. Raamatupidamise hoiab korras Sirje Mägi. Villu, Vahur ja Urmas Mägi sündisid Nelijärvel kaheaastaste vahedega. Urmas on lõpetanud TPI, Villu, Vahur ja Sirje Eesti Põllumajanduse Akadeemia.

Tegevjuht Urmas Mägi teeb ettepaneku teha ettevõttele tiir peale. Kui teinekord arvatakse, et äri mees salatseb, siis Urmasest jääb otse vastupidine mulje – ta on otsekohene, avameelne ning heatujuline. “Pilti võid teha igalt poolt, meil ei ole midagi salastatud,” naerab Urmas. “Olen omal ajal õppinud ehitusinseneriks ja töödejuhataja olnud, kuid praegu ei sõandaks küll ehitust juhtida,” lisab ta.

“Toormaterjali ostame Eestist ja Lätist, valmistoodangu saadame Soome, Norrasse ja peamiselt kliendile Fääri saartel. Fääri saarte nimetus tähendab lambasaari, sest lammas on nende saarte sümbol ja vapiloom. Saared on märgised ja järskude kaljurannikutega, puid seal ei kasva ja peamiselt püütakse seal kala. Meie klient toodabki tarnitud materjalist

tuhendeid aluseid kalatööstustele Fääridel.

Kokkuvõtteks – pool toodangust läheb ekspordiks ja teine pool jääb Eestisse. Me tegutseme pealinnal lähedal, majanduse tuiksoonel, saame kõiki kliente kiiresti teenindada,” räägib Urmas.

Jalutame Urmase ja Villuga läbi terve kahe hektari suuruse tootmisala. Erinevates mõõtudes valmistatud ja ladustatud kaubaalused ei ole enamasti tüüpsed, vaid tehtud eritellimuseks.

Päevas võib üks mees kokku panna paarsada kaubaalust. Peamiselt toodetakse erimõdulisi väikseid partiisid.

“Suurele elektroonikafirmale teeme üsna ebatüüpilisi kaubaaluseid. Firma saadab meile joonised ja töömehed teevad nende järgi alused valmis, meie

töölised on taibukad,” räägivad Urmas ja Villu.

Kuna on lõunapausi aeg, siis astume hetkeks sisse ka hubasesse puhketuppa, kus laual aurab suur pott supiga. Tööandja poolt on ette nähtud tasuta lõunasööök. “Supi keedab meil alati Eve, meie seltskonnahing ja ametiühingu esimees,” teatab Urmas.

Mulle annab Eve kindla korralduse: “Ja sina pane lehte kirja, et Nelico on kõige parem tööandja, palgapäev on alati kindlal päeval ja raha saab. Tänapäeval on see väga oluline. Töö konti ei murra. Bussitranspordil käimiseks on hea, ilusa ilmaga võib ka jalgsi tulla ja minna.”

Kaubaalus ehk alus on kauba transportimiseks ja ladumiseks mõeldud kindlates mõõtudes alus, raam või toestik.

“Libisev graafik on hea, peasi ju, et töö oleks tehtud. Kui kellelgi on hommikul vaja kusagil asjaajamisel käia, siis tehakse õhtupoole oma norm ära,” täpsustab Urmas.

Saekaatrisse ostetakse lehtvõi okaspuu ümarpalk, saetakse parajasse mõõtu, mis edasi läheb kuivatisse ja töötlemisse. Saekaater on sisse seatud Haljava tee äärde endisesse lauta: saagimine, järkamine, freesimine – ei mingit raketiteadust. Si-

Kohalik puidutööstus

- Osäühing Nelico on 1992. aastal asutatud puidutööstus, mis toodab peamiselt kaubaaluseid. Samal aastal, kui tuli Eesti kroon, alustati puitmööbli tootmisega Parasmäel.
- Nelico toodab puitaluseid Kostiveres, mis võimaldab paindlikult täita tellimusi Tallinna lähistel. Praegu toodetakse ligi 25 000 kaubaalust kuus.
- Koos taasiseseisvunud Eestiga on Nelico arenenud väikeettevõtet arvestatavaks kaubaaluste tootjaks ja tuntud puitmaterjali eksporditööstuse alusvalmistajatele Skandinaavias.
- Nelico kontori seinal on aukohal kaks raamitud dokumenti, üks on Jõelähtme vallavalitsuse tänukiri suurimale toetajale aastatel 2007-2011 ja teine 2014. aasta eduka Eesti ettevõtte tunnustus. Krediidireiting AA on väga hea, Eestis on sellel tasemel 16 % firmadest.

lotornidele võiks ka veel mingi otstarbe välja mõelda.

Kogu puit läheb kasutusse, ülejääv saepuru läheb lauta allapanuks, pinnud küttepudeks. Mõõdunud aastal oli Nelico käive 2,6 miljonit eurot, 2007. aastal aga 42 miljonit krooni.

Saeveskis on korraga tööl kaheksa meest. Brigadir Vadim Pronin teritab parajasti saagi, ta on omandanud selle kunsti siinsamas.

Välissuhtlus on Urmase rida. Ütleb, et suurte tegijate kiiluvees on väikesel firmal kergem, kui ise hakata kõiki turge otsima. Huvi Nelico toodangu vastu on pidevalt olemas, alpakumisi ei võeta ja odavat masstoodangut võimalusel väliditakse.

“Meil on neli töökeelt: vene, eesti, inglise ja soome. Keeleoskus on hädapärane, ainult kahe keelega ei tee siin midagi ära. Ettevõtte käivitamine oli nii raske, et ma ei taha esimest kolme aastat meenutada: tühjalt kohalt alustada pole just kerge. Risk oli suur.

Puitaluste idee andis üks rootsi soomlane.

Alles 1999. aastal saime kor-

ralikult jalad maha. Me ei ole suuri laene võtnud ja pangahärrasid orjama ei pea. Eks tulevik näitab, mida edasi teha ja kuhu areneda.

Raha kõhu alla kokku kraapimine ei saa olla elu eesmärk, tervist ja aega selle nimel kuldada, et võimalikult palju asju osta, ei ole mingit mõtet. Tähtis on, et lapsed koolitatud, katus pea kohal ja tervis korras.

Oleme kõik kolmekesi juba ka vanaisad. Koorilaul on tore vaheldus, sportida tuleb, liigutamine hoiab vaimu värskena. Me oleme palju reisinud, vaatad maailma siit- ja sealtpoolt, aga kodus on ikka kõige parem. Rõõmuga tuleb minna tööle ja rõõmuga koju. Kui nii on, siis on elu ilus,” võtab Urmas Mägi jutu kokku.

Urmas laulab Inseneride meeskooris tenorit, Villu bassi, kolmas vend on ka laulumees.

Puidukuivati juures teeme Mägidest ühispidi. Kontorist kutsutakse välja pildile ka Sirje Mägi ja Urmase poeg Marten. Villu, Vahur ja Urmas ütlevad ühest suust, et Nelico tööinimesed, kes suhteliselt rasketes tingimustes on vastu pidanud, pälvivad vaid kiidusõnu.

Brigadir Vadim Pronin teritab parajasti saagi.

Rõõmsatujuline Elve Andreas.

Kostiveres töötas jõulukohvik

Maire Ruus, Heli Läns, Kaili Raamat ja Jana Aasla on riietatud rangesse vagunisaatja riietusesse – vaksali puhvet töötab täie auruga. See ei ole mitte Rail Balticu ootuses ja auks, vaid Kostivere lasteaia saalis tegutseb juba neljandat aastat järjest jõulude eel päris kohvik.

Igal aastal on erinev teema, tänava töötab puhvet raudteejaamas, kus saab einestada ja teed, morssi või kohvi juua. Lapsevanemad töid puhvetisse müügiks soolast ja magusat, hoidiseid, piparkoogi tainast, Kaili küpsetas koduleiba ja lasteaia kokk tegi imemaitsvaid kooke. Müügiletil olid laste ja õpetajate tehtud käsitööd ja mudilaste meisterdatud jõulukaardid.

Varasematel aastatel ei ole sooja toitu pakutud, kuid tänava oli jaamapuhveti menüüs

nostalgia – sardellid hapukapsaga. Ja maja alatine firmaroom – sefiiri korvike.

Tegutses ka õnneloos, lasteaia hoolekogu hankis loterii peauhinnaks puldiga helikopteri. Aga jõulukohviku toetajaid oli teisigi. Õnneloosi annetasid kingitusi Kostivere pood "Meie Toidukaubad", Loo ujula ujulapäasmeid lastele ja täiskasvanutele, Krista ilusalong kinkekaarte, Koogi pood maiustusi ja Kopterid.ee peauhinnaks olnud puldiga juhitava helikopteri.

Vaksali puhveti naiskond täna lasteaia hoolekogu, kes üritusele oma toetava käe alla pani. Erielse tänusõna aga saab lasteaia kokatädi Tiitu Tarvo.

Puhveti kassasse laekunud rahasumma eest korraldatakse järgmisel aastal suur perepäev. (Tekst ja fotod Merike Metstak)

Loo kooli tublid mälumängurid

Kolmapäeval, 26. novembril toimus Viimsi koolis XII Eesti koolinoorte mälumängumeistri võistluste eelvoor, kus osalesid ka Loo Keskkooli noored mälumängurid.

Kõige paremini läks 11. klassi võistkonnal (2013/2014 õppeaasta Loo kooli 9.-12. kl. mälumängu võitjad), kuhu kuulusid Karolin Kriiska, Ingrid Lang, Kaur Kungas ja Rene

Lahk. Harjumaa gümnaasiumide arvestuses saavutasid nad tubli 4. koha. Üle-eestilises paremusjärjestuses tähendas see 17. tulemust 114 osalenud gümnaasiumivõistkonna seas ning kindlat edasipääsu 7. märtsil 2015 toimuvasse vabariikliku finaali. Ühtekokku pääses vabariikliku finaali 32 võistkonda. (Indrek Birkan, emakeeleõpetaja)

Juba viisteist aastat

Juba viisteist aastat järjest on Jõelähtme valla lasteaedade koolieelikud esimesel adventil Jõelähtme kirikut külastanud, nii ka sel aastal.

Sirje Põllu

Lastega sai lauldud jõululaule ning kirikuõpetaja jutustas loo headusest ja kurjusest.

Traditsiooniliselt süüdatakse küünlad Neeme, Kostivere ja Loo lasteaedadele mõeldes. Ki-

rikuõpetaja Margus Kirja suunas mõtteid sellele, et jõulud on pigem andmise kui saamise aeg. Ehk selline mõtteviis toob kaasa parema üksteisemõistmise ka täiskasvanuile.

Suur tänu kõikidele lastele, õpetajatele ja lastevanematele, kes olid meiega koos sel mõtteliku hetkel. Suur tänu Margus Kirjale, kes meid alati lahkesti võõrustab.

Jätkame seda traditsiooni kindlasti veel järgnevatel aastatel! Toredat jõuluuaga kõigile ning uute kohtumisteni!

Toetatakse taastuvenergiat üleminekut

28.11.2014 võeti majandus- ja taristuministri poolt vastu määrus "Väikeelamute taastuvenergiat kasutuselevõtu ja küttesüsteemide uuendamise toetuse kasutamise tingimused ja kord", millega seotud toetusi ja nende taotlemist hakkab haldama KREDEX (vt link: <http://kredex.ee/vaikeelamu>).

Toetused puudutavad eelkõige vedelkütuse kasutamisel taastuvenergiat üleminekut, aga ka hoonete küttesüsteemide ülevõtmist erinevat liiki soojuspumpadele. Taotlusi hakatakse vastu võtma alates 18. detsembrist. Toetuste saamine seotud õiguslikul alusel püstitatud ja kasutusloaga ehitistega.

Millised imed peituvad Ruu küla metsas?

Meie vallas pole vist inimest, kes poleks kuulnud Ruu küla toimetamistest planeeritava paekivi karjääri vastu viimasel 5 aastal ja külanaiaste aktiivsest pannkoogiküpsetamisest rahakogumise eesmärgil, et maksta õigusabikuluid.

Jaan Tepp

Vaevalt paljud teavad aga, mida tegelikult endas peidab Ruu küla mets, kuhu keskele tahetakse teha ühte suurt tolmut suuku. See mets on täis looduslike imesid, millele jälle jõudmine võttis külal mitu head aastat. Eks ikka kipub nii olema, et põliselanikud peavad enda ümber olevat elukeskkonda niivõrd enesestmõistetavaks, et selle varjatud imede defineerimine tuleb neilegi üllatusena.

Tänaseks on kaevandaja inimese olulisel määral raugenud seoses Riigikohtu otsusega, mis senise protsessi peatas. Selle järgi tuvastati loamenetluses olulisi menetusi, kuid lõplikult pole kaevandusohutust siiski kadunud. Nimelt on kaevandaja pärast Riigikohtu lüüasaamist esitanud menetluse uuendamise taotluse, tuginedes enam kui 8 aasta vanustele uuringutele. Kaheksa aastat on ühes protsessis väga pikk aeg ja paljud teadaolevad keskkondlikud aspektid sootuks teistsugused ja laiemalt tõlgendatavad. Nimelt ei vaadeldud kaevanduse KMH läbiviimisel planeeritava ala looduslikku koostlust süvisi. Nenditi vaid üldiselt, et tegemist on "raieküpse metsamassiiviga".

Kuna küla põhijõud viimasel 5 aastal oli suunatud kaevandusdokumentide juriidilisele analüüsile ja kohtuskäimisele, siis vahevõidu saabumine andis hingetõmbehetke ja võimaluse küsida – kuidas edasi? Üks asi, mis sai aga väga selgeks, oli see, et formaaljuriidilistes vaidlustes on tõejumalanna üsna pime ja kaalukausside vajumine ühele või teisele poole väga harva tasakaalu küljes.

Seega jõuti äratundmiseni, et liikuda tuleb nii-öelda "lindude ja liblikate" otsimise suunas. Ja mitte üksnes otsimise, vaid ka teadusliku defineerimise suunas. Külaseltsi fookuse nihutamine osutus aga üsna keerukaks, sest kaardistatav ala oli ülimalt suur ja oskusteave napp. Üksiku lille ja liblika fikseerimine käimasoleva õigusvaidluse mastaabi juures ei pruugi anda vajalikku tulemust.

Kuid õnneks leidus külal häid nõuandjaid, kes andsid

suunise vaadata juba teostatud keskkonnauuringuid EELISE ehk looduse keskkonnainfo kodulehelt aadressil <http://loodus.keskkonnainfo.ee/>.

Esimesel hetkel ei tulnud planeeritava ala kohta internetiotsingute tulemusena välja olulist ja põrutavat infot, kuid asi selgines, kui sai tehtud paar telefonikõnet kodulehte haldavasse Keskkonnaagentuuri. Nimelt öeldi meile seal, et tundlik keskkonnainfo ei saagi olla "hõlpsasti" guugeldatav, kaitsmaks võimalikke hapraid kooslusi kurjade vandaalide eest. Selleks, et vajalik info välja tuleks, on vaja esitada Keskkonnaagentuurile teabenõue ja põhjendada infohankimist.

Leiame, et selline riiklik hoiak on igati õigustatud, sest üks ka meie võitlustes, kui sai viidatud alal kasvavale karukelale, järgnes viidatud koha kiire üleskaevamine ja taimekoosluse hävitamine võimaliku kaevandaja poolt.

Kuid teabenõude korras väljastatud infokihid olid küll midagi rohkemat, kui vaid formaalne info. Nimelt selgus, et Ruu metsas on Natura looduskooslus ja Euroopa keskkonnaagentuuri andmebaasi kantud vääriselupaik, ala on loetud Põhja-Euroopa boreaalseks metsamassiiviks ja selle sees leidub unikaalseid lääne-taiga metsatüüpe. Metsa sees on hulgaliselt allikaid, mis on Veedirektiiviga kaitstavad ja mille ümbruses on rohkest kalmuseid ehk võhumõõku. Alal elab Järgla põhja nahkhiir, Kudasoo suurkõrv ja veelendlane ning konnaakotkas. Mainitud sai juba ka aas-karukell ehk pulsatilla pratensis, millest suurem osa on siiski alles ja metsaküllastajate nautimiseks leitav.

Lisaks läbib Ruu metsa Jõelähtme Matka ja Rattaklubi Singel poolt maha märgitud matkarada, mille vonklemine üle ooside, läbi põlispuudega palistatud metsamassiivide annab silmad ette nii mõnelegi tavaliemale ja tihemini külastatavale matkarajale.

Ruu küla plaanib alustada diskussioone RMK-ga, kellele planeeritud kaevandusalal paiknev põlismets kuulub. Soovime juba sisse sõidetud matkaraja korrektselt märgistada ja

avalikustada, sest hetkel on see müstilne matkarada avastatav vaid neile, kes teavad, kust otsida.

Tuginedes looduslike leidudele, on Ruu küla oma elukeskkonna kaitsmisel liikumas formaaljuriidilisest õigusvaidlusest sisulise looduskaitse suunas ja taotleb hetkel Keskkonnaministeeriumist Ruu metsa alale maastikukaitseala loomist, tuginedes teabenõude korras välja nõutud keskkonnainfole.

Arvestades kaevanduse uuringute vanust, oleme kindlad, et ei kaevandajale, ega ka ametnikele, kes kaevandustaotlust limateeritud formaaljuriidilisel teadusesättest tulenevatel põhjustel raames menetles, polnud kaevandust Ruu metsa lubades sealsetest looduslikest imedest teadlikud. Kuigi ametniku eetika eeldab hoolekohustust, on meie õhukese riigiparaadi puuduseks piisava süvenemisvõimekuse defitsiit. Ruu küla on sellega leppinud ja teinud ametnike eest ise suure osa tööd ära, kuigi paneb imestama, et miks kaevandusloa andes ei viitsitud läbi viia ruutimset kontrolli keskkonnainfo portaali kaudu.

Eriti kõnekad on Natura varinimekirja kaardikihid, mis näitavad kogu Ruu metsamassiivi ala Natura väärilisena. Varinimekirja sisu kohta pärinud tehes saime infot, et kuna Natura alade suurus igas EL liikmesriigis oli protsentuaalselt ette määratletud, siis pandi üle Eesti võimalike Natura alade inventariseerimise käigus mõnevõrra rohkem alad nimemkirja kui tegelikkuses vaja. Kuna paralleelselt algas Ruus ka kaevanduse algatamise protsess, jäigi tegelikult väärtusliku Natura alana defineeritud Ruu metsa nimekirjast lihtsalt välja.

Ruu küla oli ja on käimasoleva õigusvaidluse raames seisukohal, et 8 aasta taguste uuringute pinnal välja antud kaevanduse ei arvesta hilisemate keskkonnaleidudega ja kogu loa menetlusprotsessi tuleb alustada otsast peale. Eelkõige selleks, et uut KMH programmi koostades võetaks arvesse uuringute lähtepositsioonina mitte vaid "raieküpse metsaga", vaid ka vääriselupaikade, nahkhiirte, lääne-taiga metsakoosluse, allikate ja loopealsete niitude ning Natura kooslusega.

Ratsanik liikluses

■ **Ida-Harjumaal on arvukalt hobusetalle ning hobusega ratsanik autotee ääres ei ole sugugi harv nähtus.**

Kaisa Kajo
piirkonnapolitseiner

Et auto ja hobuse kohtudes kõik osapooled tervelt koju jõuaksid, tahaksin siinkohal nii autojuhtidele kui ratsanikele mõned olulisemad reeglid ja soovituselised meeldevõtjad.

Eelkõige peaks iga ratsanik enne hobusega autoteele minekut kriitiliselt hindama nii enda oskusi ja kogemusi kui ka hobuse valmisolekut liikluses osalemiseks. Kogenematu ratsanik võiks võimaluse korral autoteedel ratsutamist vältida ning noore või argliku hobusega on parem minna tallist eemale koos teise kogenuma hobusega.

Kindlasti peavad hobusel tee peal sõites olema nii sadul kui valjad. Üle tasub kontrollida ka hobuse rautus, et vältida olukorda, kus hobusel keset sõiduteed raud alt ära tuleb või ta krihvide puudumise tõttu jäisel teel libiseb.

Ratsanikul peab olema helkurvest

Liiklusseaduse kohaselt tohib teel ratsutada vähemalt 10-aastane laps ning 10-14-aastane tohib seda teha vaid täiskasvanud isiku järelevalve all. Ratsanik peab liikuma parempoolsel teepool või selle puudumisel sõidutee parempoolse ääre lähedal ning halva nähtavuse korral või pimedal ajal kasutama ees valget ja taga punast tuld. Paremal pool teed ratsutamine on oluline ka seetõttu, et vastutulevad autod jäävad hobusest sel juhul kaugemale ning on väiksem tõenäosus, et hobune nende lähenevise peale ehmutab. Samuti peab pimedal ajal tulesid kasutades valge tuli jääma kindlasti vastassuuna liikluse poole ja punane tuli tahapoole, et autojuhte tuledega mitte eksitada.

Enda nähtavaks tegemine on oluline nii pimedal kui valgusel ajal. Seetõttu peaksid kõik ratsanikud kandma autotee ääres ratsutades helkurvesti või helkurjopet, et autojuhid neid aegsasti märkaksid ja jõuaksid neist ohutult mööduda. Nähta-

vuse parandamiseks tasub kasutada ka hobustele mõeldud helkurmaterjalist tekke või helkurpaelu. Kuigi Liiklusseadus selleks ei kohusta, peaks iga ratsanik sõiduteel ratsutades kindlasti kandma ratsakiivrit, et võimaliku kukkumise korral end peavigastuste eest kaitsta. Kuna lapsed ei oska kiivri olulisust tihti hinnata, on lapsevanemad ja treenerid samuti oluline roll veenduda, et kõikidel lastel hobuse seljas kiivri peas oleks.

Liiklusseadus kohustab sõiduki juhti olema tähelepanelik teel või teeservas seisva või liikuva vähekaitsitud liikleja suhtes ning vältima tema ohustamist ja talle kahju tekitamist. Juhid ei oska tihti peale aga arvestada sellega, et hobusest ei saa mööduda samamoodi kui jalgratturist või jalakäijast, kuna hobune võib lähenevate autode peale ehmatada, mille tõttu võib ratsanik maha kukkuda või hobune auto ette hüpata.

Hobusest tuleb mööduda aeglaselt

Hobune on ajalooliselt olnud saakloom, kelle esmane reaktsioon millegi hirmuäratava kohta on põgenemine. Kuigi tänapäeva hobustel ei ole vajadust kiskjate eest põgeneda, on neil säilinud samad instinktid. Isegi suurte kogemustega ratsanik ei suuda hobuse ehmutamist vältida, ta võib vaid suuta hobuse hirmureaktsioo-

ni ette aimata ja ehmunud hobust ohutusse kohta juhtida. Loomulikult õpib hobune aja jooksul autosid mitte kartma, kuid alati võib leiduda midagi, mis ka nii-öelda "pommikindla" hobuse ehmatama paneb. Enamik hobuseid pelgavad suuri veoautosid ja busse ning ehmutavad tuules lehivate koorakate peale. Kindlasti ei tohi autoga hobusest möödudes signaali lasta ning alati peaks arvestama sellega, et nii hobune kui ratsanik võivad olla väheste kogemustega. Autojuht peaks mööduma hobusest võimalikult aeglaselt ja kaugel, jälgima hobust ja ratsanikku, et hobuse ehmutamisele võimalikult kiirelt reageerida, ning valima sellise sõidukiiruse, et jõuaks seisma jääda juhul, kui hobune ootamatult teele hüppab.

Kõnniteel ei ratsutata

Rae vallas on tekitanud probleeme kergliikluste ratsutajad ja hobustest sinna maha jääv sõnnik. Olenemata sellest, kas tegu on kõnniteega, jalgratta- ja jalgteega või jalgrattateega, hobusega seal Liiklusseaduse tulenevalt ratsutada ei tohi. Eelkõige võib hobune kujutada seal ohtu jalakäijatele ja jalgratturitele, eriti lastele. Lähedalt mööduv suur hobune võib teisi inimesi oluliselt häirida ja ehmatada. Hobused kardavad sageli jalgratast, kelku,

suusatajat jms ning hirmunud hobune võib põgenedes jalakäijatele otsa tormata. Samuti võib hobune, kes eespool midagi hirmuäratavat näeb, ratsanikupoolsele edasijärgmisele vastu hakata, tõustes püsti, lüües tagant üles või hakates tagurpidi kõndima, ohustades sellega läheduses olevaid inimesi. Seega on ratsaniku poolt ääretult vastutustundetu hobusega kõnniteel või kergliikluste teel liikumine keelatud, kuid ka sel juhul tuleb arvestada ikkagi võimaliku ohuga teistele liiklejatele.

Mis sõnnikusse puutub, siis Liiklusseaduse kohaselt ei tohi liikleja teed saastata ning kohalike omavalitsuste heakorraeskirjades on üldjuhul keelatud omavalitsuse territooriumi reostamine. On arusaadav, et hobuse selga ei ole võimalik sõnniku koristamiseks labidat kaasa võtta, kuid ratsanik võiks lähtuda lihtsast küsimusest, kas tema hobuse tekitatud sõnnik võiks häirida teisi inimesi. Kui sõnnikuhunnik jääb keset kõnniteed või teise inimese koduvärava ette, oleks viisakas see hiljem sealt ära koristada.

Kui kõik liiklejad teineteisega rohkem arvestavad, on teedel liiklemine kõikide jaoks meeldivam ja ohutum.

Tasub teada

■ **Kuigi tänapäeval eluruumi sageli üüritakse, ei ole see takistuseks elukohandmete kandmisel rahvastikuregistrisse.**

Kui isik ei ole elukohateates märgitud ruumi omanik, tuleb lisada elukohateatele ruumi kasutamise õigust tõendava dokumendi koopia (nt üürileping) või ruumi omaniku luba (allkirjeldatud elukohateatel või nõusolek eraldi dokumendina).

Kaasomandis oleva ruumi aadressi kandmiseks rahvastikuregistrisse lisab elukohateate esitaja elukohateate kõigi kaasomanike või nende esindajate nõusoleku elukohateate esitamiseks, välja arvatud juhul, kui ruumi omanike vahelisest kaasomandi kasutamise kokkuleppes ei tulene teisiti. Sellisel juhul lisatakse elukohateatele kaasomanike kokkulepet tõendav dokument.

• koopia isikut tõendava dokumendi isikuandmetega lehest, kui dokumendid saadetakse paberkanaliga postiga.

• koopia ruumi kasutamise õigust tõendavast dokumendist või ruumi omaniku nõusolek eraldi dokumendina või allkirjajana elukohateatel, kui teate esitaja ei ole ruumi omanik.

• kaasomandis oleva ruumi andmete esitamisel on vajalik kõigi kaasomanike või nende esindajate nõusolek elukohandmete esitamiseks. Kui ruumi omanike vahel on kaasomandi kasutamise kokkulepe, lisatakse kaasomanike nõusole-

ku asemel elukohateatele kaasomanike kokkulepet tõendav dokument.

• teise hooldusõigusliku vanema allkirjastatud nõusolek kas eraldi dokumendina või elukohateatele märgituna alaealise lapse elukoha registreerimisel.

Kui isiku elukohaks on märgitud omanikule kuuluv ruum, aga isikul ei ole õigust kasutada ruumi omanikule kuuluvat ruumi oma elukohana (näiteks isiku ruumi kasutusõigus on lõppenud) ja isik ei kasuta omaniku ruumi oma elukohana, on ruumi omanikul õigus esitada vallavalitsusele avaldus rahvastikuregistris olevate aadressiandmete muutmiseks. Nimeetatud tingimused peavad olema täidetud üheaegselt ning nende õigsust kinnitab ruumi omanik avaldusel oma allkirjaga.

Kui menetluse tulemusena omaniku õigustatud nõudmine rahuldatakse, säilitatakse rahvastikuregistris isiku elukoha aadress valla- või linna-osa või osavalla ning võimaluse korral asutusüksuse täpsusega.

Omaniku õigustatud nõudmist saab ruumi omanik esitada ruumi asukoha järgsele vallavalitsusele kas kohale minnes; saates posti teel ja lisades avaldusele koopia isikut tõendava dokumendi isikuandmetega leheküljest, saates digiallkirjaga e-posti teel või kasutades rahvastikuregistri e-teenust teabeväravas Eesti.ee (vajalik ID-kaardi, ID-kaardi lugeja ja ID-kaardi PIN-koodide olemasolu).

Kultuurimõisa jõuluringituste müügipäev

■ **14. detsembril ootas Kostivere Kultuurimõisa oma- ja naabervaldade inimesi Jõuluringituste müügipäevale. Üritus avati mõisa galeriis näitusega "Jõuluehted läbi aegade", autoriteks Kersti Vaht ja Mehis Viskar.**

Kadi Truuleht

Jõuluhõngulises ning kaunitult ehitatud Kostivere vastrenoveeritud trepiallis ning selle kõrvalruumides olid lauad loomas huvitavatest kingiideedest: pakuti ehteid, laste mänguasju ja riideid, kaubeldi jõulupärgade ning käbipottidega, müüdi küünlaid, laste- ja täiskasvanute käsitööd, portselanserviise ja keraamikat, jõulukaarte, erinevaid naturaalseid kehahooldustooteid, puitkäsitööd jpm huvitavat. Jõulushopping tehtud, võisid külastajad nautida hubast jõuluhõngu Jõulukohvikus, kus valikus mõisa naispere poolt ise valmistatud salatid,

võileivad, kohvi/tee/mors ning imemaitsvad küpsised. Lastele pakkus rõõmu ja mõnusat olemist avatud laste mängutuba ning kogupere lemmikuks kujunes Jõuluõnneloo. Jõuluringituste müügipäev lõppes 3. advendile vääriliselt – elamus-terohke SaxEst saksofoni kvarteti kontserdiga.

Suur tänu Kostivere Kultuurimõisale imetoreda jõuluhõngulise pühapäeva pärastlõuna eest! Parimad tervitused Jõulukohviku naisperele ja kõikidele Jõuluringituste müügipäeva müüjatele – tänud meile pühendatud aja, meeldivate vestluste ning muidugi jõuluringituste eest!

PS Näitus "Jõuluehted läbi aegade" on Kostivere Kultuurimõisa avatud veel kuni kolmekuningapäevani, 6 jaanuarini 2015.a Näituse vanim väike ehete kuuse – Mehise vanaisa kollektsoonist, on toodud Saksamaalt ning pärineb aastast 1938. Jõuluringituste müügipäeva pildigalerii leiate aadressilt www.kostivere.ee. Soovin Teile imelist jõuluaega!

10. aastapäeva puhul andis ansambel Amabile (dirigent Meeli Lass) juubelikonserdi Loo kultuurikeskuses. Varem esines samas suurepärase jõulukontseriga segakoor Jõelähtme Laulusõbrad (dirigent Leili Värte). Teisel advendil laulis Kostivere Mõisakoor (dirigent Age Imala) Pühavaimu kirikus jumalateenistusel.

Harjumaa TÕN koordinaator Kaja Kalmer ütles, et 2014. aasta TÕN on läbi saanud ja tore on koordinaatoritega kokku saada. "Rääkisime, et kuidas läks, millised ettevõtmised aastal eriti huvi pakkusid ja millised koolituse teemad jäid tähelepanuta. Kokkusaamine toimub Jõelähtme vallas, kes sel aastal pälvib tunnustuse "2014. aasta koolitussõbralikum omavalitsus", ütles Kaja.

Kuidas vahetada juhiluba e-teeninduses?

- E-teenindus asub aadressil e-teenindus.mnt.ee.
- Juhiluba vahetamiseks peab olema täidetud kolm tingimust: kehtiv tervisetõend, registreeritud elukoht Eestis ning foto ja allkiri.
- E-teeninduses on võimalik uuele juhiloale valida isikut tõendava dokumendi fotot ja allkirja, kui isikut tõendav dokument on väljastatud viimase viie aasta jooksul.
- Perearstilt soovitage küsida e-tervisetõendit, millega andmed tervisekontrolli läbimise kohta saadetakse automaatselt Liiklusregistrisse.
- Toiming ei vaja digiallkirjastamist ehk juhiluba saab vahetada ka kasutades pankade paroolikaarte.
- Juhiluba vahetamine e-teeninduses on 6 eurot soodsam.

Juhiluba postiga tellimist ei tasu karta

■ Kolm kuud tagasi hakkas Maanteeamet juhilube väljastama posti teel. Kui enne väljastati juhilube üksnes Liiklusregistri büroodest, siis nüüd on võimalik juhiluba kätte saada kodust lahkumata.

Triin Adamson

Maanteeameti avalike suhete osakonna peaspetsialist

Uue juhiluba postiga tellimine hoiab kokku nii aega kui raha. "Postiteenuse eest eraldi maksta ei pea, tasuda tuleb vaid riigilõiv juhiluba vahetamise eest," lausub Maanteeameti eksami osakonna peaspetsialist Jekaterina Nesterenko. Lisaks sellele on postiteenus ka tunduvalt kiirem. Kui Liiklusregistri büroost saab vahetatud juhiluba kätte alles kümnendal päeval, siis posti teel jõuab uus luba kohale üldjuhul kolme tööpäeva jooksul.

Osakaal tõuseb jõudsalt

Juhiluba postiga saatmist ei tasu karta, kuigi uus luba saadetakse lihtkirjaga. Sarnast dokumendi väljastamist kasutavad ka mitmed välisriigid. Näiteks saadetakse Soomes igal aastal posti teel umbes 300 000 juhiluba.

Luba on võimalik tellida ükskõik millisele aadressile üle Eesti. "See tähendab, et luba ei pea üksnes kodusele aadressile tellima, vaid võib ka töö juurde või suvekodusse tellida," lisab Nesterenko. Postiteenuse kasutamise eelduseks on lukustatud ja ilmastikukindel postkast, mis on tähistatud korteri või maja numbri või talu nimega. Posti teel tellimise teenust on võimalik valida nii Maanteeameti

e-teeninduses kui ka Liiklusregistribüroos kohapeal. See tähendab seda, et isegi kui luba taotletakse büroos, ei pea selle kättesaamiseks enam teistkordselt büroosse tulema.

Viimase kahe kuuga on posti teel tellitud ligi 3000 juhiluba. Kõikidest juhiluba vahetajatest samal perioodil on juba ligi kolmandik valinud juhiluba kättesaamise viisiks postiteenuse. E-teeninduse kasutajatest eelistab juhiluba posti teel kättesaamist pea 70% inimestest. "Inimesed vajavad aega uue teenusega harjumiseks ning koheselt ei saagi eeldada, et asi massidesse läheb," lausub Nesterenko. See-eest on Maanteeamet rahul, et postiga tellitavate lubade osakaal jõudsalt tõuseb.

Järgmisel aastal tuleb juhiluba vahetada ligi 80 000 juhil. "Tuletame juhtidele meelde, et juhtimisõiguse peatumise vältimiseks tuleb juhiluba õigeaegselt uuendada ning samuti kontrollida tervisetõendi kehtivust," rõhutab Nesterenko.

Ka kutselised juhid saavad tervisetõendi perearstilt

Juhiluba vahetamise üheks oluliseks tingimuseks on kehtiva tervisetõendi olemasolu. Vastavalt uuele seadusandlusele lisanud võimalus läbida tervisekontrolli perearsti juures kõikide juhtimisõiguse kategooriate osas. Varem kehtinud seadusandluse alusel pidi kutseline juht pöörduma tervisetõendi saamiseks liiklusmeditsiini komisjoni poole, nüüd aga saab ta tervisetõendit ka perearstilt või töötervishoiuarstilt. Uuenenud seadusandlus määrab muuhulgas, et veoautojuhi (ka C1 kategooria) tehakse tervisekontrolli 2. grupi tervise-nõuete kohaselt.

Jaanioja käsitöötalu perenaine Janika oma harukordselt eripäraseid taieseid tutvustamas.

Meie Leader'id – naabritelt õppimas

■ Põhja-Harju Koostöökoogu käis 28. novembril tutvumas Põhjarannikul kohaturunduse ja turismialase koostöövõrgustiku kaardistamise ning ühistegevuse edendamise kogemustega.

Aavo Mägi

MTÜ Ühendus Koduvald

Ringsõidul külastati Lääne-Virumaa turismitalusid ning peeti ühiseminar koostöös MTÜ Arenduskoduga (www.arenduskoda.ee). Saime teada, mis on turistide ligitõmbava lausungi "Ehedad elamused Lahemaal" sisu ning saime jälle saladusele, mis peituvad "ehedate elamuste" pakkumistes.

Esimesena külastasime kauni Lahemaa veerel Viitna Pikkjärve lähedal asuvat hubast ja kodust Kuusiku loodustalu (www.kuusikunaturefarm.ee). Meid tervitas stiilses talurõivas krapsakas ja heatujuline perenaine Sirje Kuusik, kes tuli külastajatele vastu juba õuealale meid lahkelt tuppa juhatama.

Algatuseks tutvustas ettevõtluskonsultandist perenaine Sirje oma peretalu liikmeid ja hubase loodustalu telgitaguseid. Ühtegi palgatöötajat talus ei ole. Igapäevaselt on abiks abikaasa – TTÜ informaatikaprofessorist peremees Rein, kelle õul on mahemesila pidamine, hoonetekompleksi- ja õueala hooldamine, vajadusel seenematkad külastajatega, sepp perepoeg Kristjan, vajadusel ka perenaise õde Elaire. Hiljuti liitus igapäevaste talutööde tegemisega ka peretütar, kes kolis linnast maale ja tegeleb nüüd külastajate toitlustusega.

Toidumärgistus muutub

■ 13. detsembrist jõustusid uued EL toiduainete märgistamise nõuded, mille eesmärk on toidumärgistuse lihtsustamine ning arusaadavamaks muutmine.

Toidumärgistamine peab andma infot toidu olemuse, koostise, päritolu ning teiste oluliste tunnuste kohta. Lisaks ei tohi toidule omistada omadusi, mis on ka teistel samalaadsetel toitudel või tunnuseid, mida vastav toode ei oma.

Meeldiv oli teada saada, et pere liikmetel on ühtekokku viis keelt suus. Järgnevalt peab Sirje üksikasjalikumalt Peretalu Koostöövõrgustiku Ehedad Elamused Lahemaal (MTÜ KEEL) arengulool 2005-2014, koostöö ja ühisturunduse kogemustel võrgustikus ja Lahemaa piirkonnas, www.ehedad.ee. Ühistegevuse vajadus sai selgeks 10 aastat tagasi pärast matkamessi Helsingis. Täna tagab edu ühisturundus, omavaheline võrgustiku sisene ühistegevus ja koostöö turismifirmadega. Ühiselt võetakse osa messidest, festivalidest ja suurematel laadadest.

Seejärel modereeris seminar "Kohaturunduse ja turismialase koostöövõimalusi Põhjarannikul" Cumulus Consultin OÜ konsultant, meie uue arengustrateegija koostamise projekti juht Mihkel Laan. Arutelu vormiks valiti intensiivne töötuba, kus kolmele eraldi töörühmale sai ülesandeks turismialase koostöö arengute strateegiline kavandamine perioodil 2015-2010 kolmel tasandil: Koostöökoogu siselisel, riiklikul tasandil (meie jaoks konkreetsemalt koostööst Leader kohalike tegevusgruppidega Tallinnast Narvani) ning rahvusvahelisel tasandil. Vastust oli vaja kolmele märksõnale: fookus, partnerid, kasu?

Seminarilt saadud kohaturunduse ja turismialaste koostöövõimaluste mõtetega Põhjarannikul saate peatselt tutvuda meie veebil www.leaderph.eu ning nende täiendusi ootame ka lehelugejailt, et neid viia meie arengustrateegiasse.

Pärast maitsvat mahelõunat ning põhjalikumalt tutvumist Kuusiku taluga suundusime

Võsule, et tutvuda võrgustiku liikme pereettevõtte Jaanioja käsitöötaluga (www.jaanioja.ee).

Lahke perenaine mamsel Janika tegi meile huvitava ringkäigu oma valdustesse Mamsli Mängumaa, millest osa on kujundatud laste võlumaaks ja kus toimuvad loovuslaagrid. Samuti abikaasa Janno hoole all olevasse, Leader abiga rajatud sepikotta. Kõige rohkem aega kulub ainulaadses ja põnevas käsitöökoos.

Kõiki kohaletulnuid väimustas mamsel Janika erakordne võimekus, pühendumus oma tegevustele ja imelised käsitööoskused.

Edasi külastati võrgustiku liiget – Arma ratsatalu puhkemaja Vihula vallas Rutja rannakülas (www.armoratsatalu.ee).

Arma ratsatalu on pereettevõtte. Talu perenaine, südamlilik Mare Kalme, koos abikaasaga andsid ülevaate talu toimetulekust ning "ehedate" võrgustiku kuulumise positiivsetest aspektidest.

Väljasõidu- ja seminaripäeva tulemustest tegi Vihula mõisas kokkuvõtte Põhja-Harju Koostöökoogu juhataja esimees Arno Kannike, kes rõhutas ühisturunduse ja koostöövõrgustiku tähtsust peretalude elujõulisusele. Samuti saime hulga kasulikke teavet, ideid ja mõtteid turismialase koostöö edendamise strateegiliseks kavandamiseks.

Täname PHHK juhatast võimaluse eest osaleda ringreisil ja meie vastuvõtjatest eeskätt MTÜ Arenduskoda tegevjuhti Heiki Vuntust huvitava kava kokkuseadmise eest ja meie Margit Pärtelit selle elluviimise eest!

leb pakendil kuvada ka külmutamise kuupäev,

• külmutatud toodete müümisel sulatatuna tuleb toidu nimetuslele lisada märg "sulatatud",

• alates 2016. aasta 13. detsembrist peab pakendatud toitude märgistustel olema teave toidu energiasalduse, rasvade, küllastunud rasvhapete, süsivesikute, suhkru ja valkude ning soolade koguse kohta.

Täpsemat info toidumärgistuse kohta leiab Põllumajandusministeeriumi kodulehelt.

Jõelähtme valla laste teadusring LÕO

■ Alates septembrist on Jõelähtme valla 10-15. aastast lastel olnud võimalus osaleda teadusringis LÕO.

Liis Truubon

Lapsevanem

Ring on toimunud neljal korral ning lapsed on teinud tutvust keemias füüsika, materjaliteaduse ja bioloogia valdkondadega. Nelja kokkusaamise jooksul on tehtud palju erinevaid katseid ja meisterdatud. Keemias oli vedelike värvimine, vahu koostest või valmistamine ja lämmastikuga jäätise tegemine. Füüsikas tehti hambaharja robot, hiirelõksu jõul liikuv auto, valmistati ja lasti õhku rakett. Materjaliteaduses valmistati aga kuumakott ja bioplastikust esemeid ning tehti võistlus kõige tugevamale paberist ehitatud sillale. Bioloogias eraldati spinatist taimepigmente, värviti sellerit, lahati linnu südant, vaadati mikroskoobis putukaid ja taimi ning tuvastati väljaheidete järgi Eesti loomi.

Laste muljed: Doloores: Eriti tore oli teha kätesoojendit ja lahata linnu südant. Mulle väga meeldis.

Emma: Väga lahe oli teha kätesoojenduse kotti ja lahata kana südant. Siin on alati tore.

Helina: Kõige huvitavam oli, kui me tegime jäätist ja kätesoojendit. See kõik oli väga tore.

Karut: Mulle meeldivad ringis tehtavad katsed, mis on andnud uusi teadmisi ja kogemust. Enim on meelde jäänud jäätise valmistamine, auto ehitamine ja soojenduskoti tegemine.

Lauren: See on väga lahe ring ja meeldib mulle, eriti lahe oli teha bioplastikut ja soojakotte. Siin saab palju uusi teadmisi.

Mareike: Mulle meeldis kõige rohkem autode ja soojenduskottide tegemine.

Mario: Väga lõbus ja lahe on olnud.

Nastja: Mulle meeldis kõik, alustades jäätisest ja lõpetades loomaväljaheidetega.

Tommi: Mulle meeldis iga suguseid katseid teha. Esimesel korral meeldis jäätist teha ja ka seda süüa.

Axel: Mulle meeldis teadusringis väga sellepärast, et seal sai teha erinevaid asju ja sain targemaks keemias, füüsikas, materjaliteaduses ja bioloogias. See oli äge.

Südantsoojendav on näha laste säravaid silmi oma kätega miskit uut tehes või erinevaid aineid kokku segades. Lapsevanemana suurimad tänud pr Elo Sepale, kelle eestvedamisel on Jõelähtme valla lastele koduvalts teadusringis osalemise võimalus tekkinud.

Juhtimisõiguse peatumise vältimiseks tuleb juhiluba õigeaegselt uuendada. Tuleval aastal ootab Eestis vahetamist koguni 80 000 juhiluba. Foto erakogu

Sissetulekust mittesõltuvate toetuste maksmise kord

■ **Hetkel on käimas kampania "Jätame maksud endale" ning on sobiv hetk meelde tuletada, milliseid sissetulekust mittesõltuvaid toetusi on Jõelähtme valla elanik õigustatud saada.**

Kristiina Väiba
Sotsiaalnõunik, tel 605 4860, kristiina.valba@joelahtme.ee

Jõelähtme vallas makstavad perekonna sissetulekust mittesõltuvad sotsiaaltoetused on sün- nitoetus, ranitsatoetus, meda- liga ning kiitusega lõpetanu toetus, matusetootus, toetus õnnetusjuhtumi või kriisiolu- korra puhul ja eakate, puudega laste ja paljulapseliste perede jõulutoetus.

Erinevad toetused

• **Sünnitoetust makstakse**, kui lapse mõlemad vanemad on rahvastikuregistri andmetel valla elanikud enne lapse sünni registreerimist ning vähe- malt üks lapse vanematest on rahvastikuregistri andmetel elanud Jõelähtme vallas hilje- malt jooksva aasta 1. jaanuarist ja lapse elukohaks registreeritakse Jõelähtme vald.

Sünnitoetust saavad taotle- da ka vanemad, kes on end Jõe- lähtme valda registreerinud hil- jem, kuid enne lapse sünni re-

gistreerimist ning on koos lap- sega Jõelähtme valla elanikud järgmise aasta 1. jaanuari seisuga.

Sama tingimus järgmisel aastal maksmise kohta kehtib ka ranitsatoetuse maksmisel, kuid ranitsatoetuse taotlemise puhul piisab ühe vanema regi- streeritud elukohast Jõeläht- me vallas.

Laps ja vanem peavad jätkuvalt olema registreeritud Jõe- lähtme valla elanikuks enne kooli minekut.

Sünnitoetust makstakse 50% ulatuses ka siis, kui rahvas- tikuregistri järgselt on Jõeläht- me valla elanik jooksva aasta 1. jaanuarist üks lapsevanematest ja seda kindlasti enne lapse sünni registreerimist. Teise va- nema elukoht ei ole siinkohal oluline. Samas peab lapse elu- kohaks olema registreeritud Jõelähtme vald ja toetust maks- takse tingimusel, et sünnitoetu- sest pole lapsele makstud mõ- ne teise kohaliku omavalitsuse poolt.

Sünnitoetust makstakse korras nimetatud tingimustel ka lapse lapsendanud vanema- le. Üksikvanemale, kelle lapse sünnitunnistusel puudub kan- ne isa kohta, makstakse sünni- toetust korras nimetatud tingi- mustel 100%.

• **Medaliga ning kiitusega lõpetanu toetust** saab taotle- da medaliga gümnaasiumi, põhi- või huvikooli kiitusega lõpeta-

nu ning isiku nimel ka haridu- sasutus. Medaliga lõpetanu toetust on õigus taotle- da ka isiku nimel, kes on medaliga lõpeta- nud Jõelähtme valla kooli, kuid kes rahvastikuregistrijärgselt Jõelähtme vallas ei ela. Samuti on medaliga lõpetanu toetust õigus taotle- da isiku nimel, kes on rahvastikuregistri andmetel elanud Jõelähtme vallas hilje- malt jooksva aasta 1. jaanuarist ja lõpetanud medaliga mõne teise omavalitsuse kooli.

• **Matusetoetust makstakse** matusel korraldajale, kui lahku- nu elukoht rahvastikuregistri andmetel on surma kuupäeval Jõelähtme vald. Matusekorral- daja registrijärgne elukoht võib olla ka mõni teine omavalitsus.

• **Toetuse maksmise õnne- tusjuhtumi või kriisiolukorra puhul** otsustab edaspidi Jõe- lähtme vallavalitsus. Toetust on õigustatud taotlema isikud, kes on rahvastikuregistri andmetel elanud Jõelähtme valla elanikud hilje- malt jooksva aasta 1. jaanuarist. Toetuse maksmise lähtutakse, et maksmise otsustamine ja väljamaksmine on kiire.

• **Jõulutoetust** makstakse jätkuvalt 70- aastastele ja vane- matele inimestele, puudega las- te peredele paljulapseliste pe- redele, kus kasvab neli ja enam last peres. Toetuse saaja eluko- haks peab rahvastikuregistri andmetel olema Jõelähtme vald hiljemalt jooksva aasta 1. jaanuarist.

Toetust makstakse rahvas- tikuregistri ja Sotsiaalkindlustu- sameti andmete alusel ning se- da eraldi taotlema ei pea, kuid toetuse kättesaamiseks on vaja toetuse saajate pangakonto numbriid.

Toetuste taotlemine

Täpsem ülevaade perekon- na sissetulekust mittesõltuvate- le toetustele esitatavatest nõue- test, taotlemiseks vajalikest do- kumentidest ning toetuse mää- ramise ja maksmise tingimus- test on Jõelähtme valla kodule- hel leitavas korras "Jõeläht- me valla eelarvest perekonna sissetulekust mittesõltuvate sotsiaaltoetuste maksmise kord".

Toetuste maksmise korrad ja taotlemiseks vormikohased avaldused leiab Jõelähtme val- la kodulehel <http://joelahtme.kovtp.ee/>, valides "juhtimine" ning "eeskirjad ja korrad" või "blanketid ja asjaajamisjuhi- sed".

Küsimused ning täpsustu- sed sotsiaaltoetuse taotlemi- seks vajalike dokumentide esi- tamise kohta soovitame esita- da, helistades Jõelähtme valla- valitsuse hariduse-, kultuuri- ja sotsiaalosakonda numbrile 605 4860 või 605 4880 või saata kirjalikult e-posti aadressil kantsel@joelahtme.ee. Küsi- musi esitada ning avaldust täi- ta võib ka vallavalitsuses koha- peal.

1. jaanuarist 2015 tõusevad riigilõivude määrad

Taotluse/dokumendi liik	kehtiv	Riigilõiv alates	
		01.01.2015	muutus
Kodaniku pass	28,76	40,00	11,24
Kodaniku passid soodushinnaga	14,38	20,00	5,62
Välismaalase passid	28,76	40,00	11,24
Välismaalase passid soodushinnaga	14,38	20,00	5,62
ID kaart	24,28	25,00	0,72
ID kaart soodustusega	6,39	7,00	0,61
Elamisloakaart	30,67	35,00	4,33
Elamisloakaart soodushinnaga	6,39	7,00	0,61
ID kaart ja pass	38,34	50,00	11,66
ID kaart ja pass soodus	19,17	25,00	5,83
Elamisloakaart ja pass	63,91	65,00	1,09
Elamisloakaart ja pass soodus	19,17	25,00	5,83
Digi-ID	15,97	25,00	9,03
Mobiil-ID	7,00	10,00	3,00

■ **Isikut tõendavate doku- mentide riigilõivude mää- rad tõusevad võrreldes keh- tivade lõivudega keskmiselt 22 protsenti, et täiendavad tulud aitaksid senisest suu- remas mahus katta doku- mentide väljastamise tee- nuse kulusid.**

Merje Klopets
Pressinõunik

Dokumentide väljaandmiseks teeb Politsei- ja Piirivalveamet erinevaid kulusid – personali- kulu dokumenditaotluste vas- tuvõtmiseks, läbivaatamiseks ja dokumendi väljastamiseks; os- tetakse dokumendiplank ning selle isikustamisteenus; logisti- kakulu dokumentide väljaandi- miseks jmt.

Sel aastal vaadati dokumen- tide väljaandmisega seonduvad kulud üle ning otsustati vasta-

valt korrigeerida riigilõive. Riigilõivumäärade kehtestamisel on arvestatud, et isikutunnistus ja elamisloakaart on kohustus- likud isikut tõendavad doku- mendid (alates 15. eluaastast) ning seetõttu on nende riigilõivumäärade kehtestatud mada- lamatena reisidokumentide riigilõivumäärade. ID kaardi pu- hul korrigeeritakse kehtivat riigilõivumäärat ülespoole täiseu- roni.

Säilitatud on kõik seni keh- tinud soodustused alla 15- aas- tastele isikutele, keskmise, ras- ke või sügava puudega isikute- le ja üldtingimustel Eesti vana- duspensionari ikka jõudnud isi- kutele ning dokumentide koos- menetlemisele.

Riigilõivumäärade kehtes- tamisel on arvestatud, et isiku- tunnistuste ja elamisloakaardi väljaandmisest tekki- v puudu- jääk kaetakse reisidokumen- tide kehtestatud kuludest suu- rema riigilõivuga.

Viimane aeg uue ehitusmääruse kehtestamiseks

■ **Jõelähtme valla ehitus- määrus on kehtinud alates 1. juulist 2003.**

Elvis Tõnnison
Vallavalitsuse jurist

Rohkem kui üheteist aasta jooksul on planeerimis- ja ehi- tusvaldkonda reguleerivad nor- mid ja kohtupraktika märkimis- väärselt muutunud, mistõttu on ka valla ehitusmäärus ajale jalgu jäänud. Samuti on üks- teist aastat olnud piisavalt pikk periood, et ilmneksid vajaka- jäämised ja parandamist vaja- vad protsessid ja õiguslik raam- mistik planeerimis- ja ehitus- valdkonnas. Seetõttu oli viima- ne aeg ette võtta valla uue ehi- tusmääruse koostamine, mis arvestaks praktikas ilmnenu- d kitsaskohti ning arvestaks muu- tunud oludega.

Ehitusmääruse väljatõeta- misel võeti aluseks põhimõte, et ehitusmäärus ei dubleeriks seadustes ja riigitasandil keh- testatud määrustes sätestatud ehk teisisõnu tegemist ei oleks seaduse teksti ümberkirjutami- sega. Ehitusmääruse ülesan- deks on lisandväärtuse loomi- ne nendes lõikudes, mille sea- dusandja on jätnud kohaliku omavalitsuse reguleerida või on sootuks jätnud reguleerimata.

Määruse eesmärk

Uue ehitusmääruse pea- misteks eesmärkideks on mää- rata ehitus- ja planeerimisvald- konnas kohaliku omavalitsuse- le pandud ülesannete jaotus

ja menetluskord, määratle- da kasutatavad mõisted ning se- da kohalike olusid arvestades valla territooriumi või selle osa planeerimise ja ehitamise täiendavad reeglid.

Isikutele, kes igapäevaselt ei puutu kokku planeerimis- ja ehitustegevusega, on tihti kee- ruline mõista spetsiifilisi eriala termineid, mis tekitab sageli arusaamatusi. Kuna erialaste mõistete ja terminite sisu ja tõl- gendamine on tihti tekitanud vaidlusi ka erialainimeste enda hulgas, siis on ehitusmääruses defineeritud olulisemad mõis- ted, et vältida edaspidi segadust kasutatavate mõistete sisusta- misel. Samuti on mõistete defi- neerimisel ja sõnastamisel ar- vesse võetud praktikas kerki- nud probleeme ja püütud sõ- nastused muuta universaalseks ja igas võimalikus situatsioonis kohaldatavaks.

Olulisema aspektina tuleb esile tõsta, et uue ehitusmääruse jõustumisel muutub ülesan- nete jaotus ja pädevus planeerimis- ja ehitusmenetluses. Detailplaneer- ringu algatamise ja vastuvõtmi- se otsustab edaspidi vallavalit- sus ning detailplaneeringu keh- testamise otsustamine on val- lavolikogu pädevuses. Selle muudatusega soovime vähen- dada ennekõike bürokraatiat ja võita ajaliselt, sest teadupärast on planeerimismenetlus aega- nõudev ja ressursimahukas protsess. Planeeringu vastuvõt- mise otsustamise andmisel val- lavalitsuse pädevusse suudame kiirendada menetlusprotsessi

just üldplaneeringut muutvate detailplaneeringute menete- misel, sest vana ehitusmääruse kohaselt oli üldplaneeringut muutva detailplaneeringu vas- tuvõtmise pädevus vallavoliko- gul, mille istung toimub vaid korra kuus. Selline põhimõtte- line muudatus aitab muuta pla- neerimismenetlust kiiremaks, efektiivsemaks ja eesmärgipä- rasemaks ning peaks igati kaa- sa aitama valla kiiremale arengule.

Taristu väljaehitamise lepingutest

Vallavolikogu pädevuses on valla või selle osa üldplaneerin- gu või üldplaneeringu teema- planeeringu ja vallaga piirneva- te kohalike omavalitsustega ühise üldplaneeringu koosta- mise algatamine, vastuvõtmine ja kehtestamine.

Ehitusmääruses on reguleeritud ka planeerimismenetluse käigus ja planeeringu lahendu- se elluviimiseks vajalike lepingu- te sõlmimise alused. Sätesta- tud on planeeringu koostamise tellimise üleandmise ja finant- seerimise lepingu sõlmimine kui ka planeeringu lahenduse toimimiseks vajalike teede ja tehnovõrkude väljaehitamise lepingu sõlmimine. Eriti vajalik on just teede ja tehnovõrkude väljaehitamise lepingu sõlmi- mise raamistiku kehtestamine, sest tulenevalt üldistest põhi- mõtetest peab planeeringust huvitatud isik võimalikult vares- se planeerimisemenetluse staadiumis teadma, millised

kohustused kaasnevad planeer- ingu kehtestamise ja selle ellu- viimisega. Tähtis on nimetatud lepingute sõlmimise reguleerim- ine ka seetõttu, et liiga sageli on ajakirjanduse veergudele jõudnud ja laia avalikkuse kōla- pinda leidnud juhtumid, kus arendanud on jätnud avalikult kasutatavate taristu väljaehita- mise kohustuse täitmata. See- tõttu on ehitusmääruses selgelt ja üheselt sätestatud, et teede ja tehnorajatiste väljaehitamise lepingus tuleb muu hulgas koku leppida avalike teid ja tehnovõr- ke rajama kohustatud isik ning nende rajamise lõpptäht- aeg ja kohustatud isiku vastu- tus lepingu rikkumise korral.

Seadusandja on sätestanud, et detailplaneering on valla ter- ritooriumi osa lähiaastate ehi- tustegevuse aluseks. Paraku ei ole seadusandja pidanud vaja- likuks anda juhiseid, kui pikka perioodi on ta lähiaastate all sil- mas pidanud. Ühiskonda mõ- jutavad protsessid kulgevad tihti väga kiiresti ning valla aren- gut mõjutavad sotsiaalne-, ma- janduslik- ja elukeskkond muu- tavad pidevalt. Seega ei pruugi aastaid tagasi kehtestatud detailplaneering enam vastata tä- napäeva vajadustele. Sellest tu- lenevalt näeb ehitusmäärus et- te, et kui ehitise projekteerimise aluseks olev detailplaneering on kehtinud vähemalt viis aas- tat, tuleb taotle- da ehitise arhi- tektuurset ja ehituslikku lisa- tingimused. Sellisel juhul on võimalik arhitektuursete ja ehi- tuslike lisatingimustega täpsus-

tada ehitise arhitektuurset ja ehituslikke tingimusi, mida de- tailplaneering ei sisalda. Nime- tatud regulatsioon võimaldab täpsustada detailplaneeringu- ga kehtestatud ehitusõiguse tingimusi, mida detailplaneer- ing ei sisalda, kuid mis on ehi- tusõiguse realiseerimise seisu- kohalt olulised. See võimaldab pisutki muuta kehtestatud de- tailplaneeringute elluviimist paindlikumaks ning võimaldab arvestada muutunud keskkon- na vajadusi.

Vältigem halbu üllatusi

Nagu eespool viidatud, on ehitusvaldkonda reguleeriv normistik aja jooksul oluliselt muutunud. Eeltoodu tingis va- jaduse ehitusmääruses reguleerida ehitustegevust, ehitus, ja kasutuslube puudutavat me- netluskorda. Kõige olulisem, mis tuleks ära märkida, on ku- ni 20m² ehitisealuse pinnaga ehitise ehitamine. Tihti on isi- kutes juurdunud arusaam, et tegemist on minu maaga ja sel- lel teen ma seda, mida ise heaks arvan. Kui suuremate ehitiste, nagu elamu, saun, tootmishoo- ne või ka suuremahuline garaa- z, puhul isikud on endale teadvustanud, et nende rajami- seks on vaja avaliku võimu lu- ba, siis sageli väikeste ehitiste, nagu kasvuhoone, grillnurk, vm, puhul isikud püstitavad ehitise arvestamata ehitise so- bivust või lubatavust selles asu- kohas. Sellest tulenevalt regu- leerib ehitusmäärus kuni 20m² ehitisealuse pinnaga ehitise

Järelevalve

Seoses 1. juulil 2014 jõustu- nud korrakaitseadusega sä- testab ehitusmäärus Jõelähtme vallas riikliku järelevalve korral- damise pädevuse ehitusvald- konnas. Ehitusmääruse koha- selt teostab ehitusvaldkonna üle järelevalvet vallavalitsus, mis oma korraldusega volitab kohaliku omavalitsuse ameti- sikud, kellel on ehitusvaldkon- da reguleerivate nõuete rikku- misel õigus ettekirjutusi teha.

Käesolevas artiklis ei jõua kogu ehitusmääruse regulat- siooni süviti analüüsida, kuid loodan, et põhimõttelisemad ja olulisemad ning enamust puu- dutavad aspektid leidsid kajas- tamist. Kuna planeerimine ja ehitustegevus mõjutab kõigi vallaelanike elukeskkonda, siis soovitan sellega täpsemalt tut- vuda, et vältida halbu üllatusi nii naabritega suhtlemise kui ka avaliku võimu poolt planeeri- mis- ja ehitusnõuete rikkumise ilmnemisel.

Lastetoetused ja pension tõusevad

Lastetoetuste, sh vajaduspõhiste peretoetuse tõus

Perede toimetuleku parandamiseks tõusevad lastetoetused seniselt 19,18 eurolt 45 euronni esimese ja teise lapse kohta ning 100 euronni alates kolmandast lapsest. Samuti tõusevad vajaduspõhise peretoetuse summad 45 euronni perele, kus kasvab 1 laps, ja 90 euronni perele, kus kasvab vähemalt kaks last.

Toetus tugiperedele kasvab

Tugiperedele mõeldud toetus kasvab 25% ning tõuseb praeguselt 191,80 eurolt 240 eurole. Toetus on mõeldud peredele, kus kasvav laps on eestkostel või hoolduslepingu alusel. Muudatus puudutab ca 2000 last.

Pensionid tõusevad aprillist 5,9%, kasvab tulumaksuvaba miinimum pensionäridele

Pensionid tõusevad järgmisel aastal 5,9 protsenti, tulumaksu langetamise tulemu-

senatagatakse jätkuvalt pensionite maksuvabastus. Tulumaksuvaba miinimum tõuseb 374 euronni (praegu 354 eurot).

Keskmine vanaduspension 44-aastase staažiga saab olema 374 eurot (praegu 353 eurot).

Toimetulekutoetuste arvestamisel on lapsed võrdsed pere esimese liikmega

Kui pere taotleb toimetulekutoetust, võrdsustatakse selle arvestamisel lapsed pere esimese liikmega ehk toetus lapsele saab olema 100% senise 80% asemel. Eelmisel aastal sai toimetulekutoetust 6100 lastega peret.

Matusetoetuse saajate ring laieneb

Taastatakse riikliku matusetoetuse maksimine majanduslikult vähekindlustatud peredele. Toetust makstakse matusekorraldajale, kelle pere sai toimetulekutoetust vähemalt ühel kuul viimase 12 kuu jooksul. Matusetoetuse suurus tõuseb 250

euronni. See kehtib ka kohalikele omavalitustele, kes matavad omasteta inimesi.

Viiakse lõpule kiirabireform, luuakse täiendavad brigaadid

Kiirabireformi lõpuleviimiseks eraldatakse täiendavalt 2,2 miljonit. Eestis luuakse juurde seitse uut õbrigaadi. Kohad: Häädemeeste, Valga, Tapa, Tartu, Saue ja kaks Tallinna.

Töötutoetuse määr tõuseb

Kui käesoleval aastal on töötutoetuse määr 3,62 eurot päevas, siis 2015. aastal on see 4,01 eurot päev.

Töötutoetus, mis 2014. aastal on keskmiselt 112 eurot kuus, tõuseb 124,25 euronni 2015. aastal.

Langeb töötuskindlustusmaks määr

Eesti Töötukassa nõukogu ettepanekul on järgmisel neljal aastal töötuskindlustusmaks määr 2,4%, sh töötajatel 1,6% ja tööandjatel 0,8%.

Jõelähtme vallas makstavatest sotsiaaltoetustest ja nende taotlemisest

■ **Jõelähtme vallas makstavatest sotsiaaltoetused on mõeldud perekonna toimetuleku soodustamiseks ja toetust makstakse leibkonna netosissetuleku suurust arvestades ning Jõelähtme valla vähekindlustatud isikutele ja peredele hädavajalike kulude osaliseks katmiseks, mida ei hüvitata riiklike toetustega ja teenustega ja piisavate elatusvahenditeta isikutele vältimatu sotsiaalabi osutamiseks.**

Kristiina Välb
Sotsiaalnohunik

Vähekindlustatud isikuks loetakse inimest, kelle sissetulek ühes kuus on väiksem kui kahe kordne riigieelarvega kehtestatud toimetulekupiir ning vähekindlustatud leibkonnaks loetakse peresid, kelle sissetulek ühes kuus leibkonna liikme kohta on väiksem kui kahe kordne riigieelarvega kehtestatud toimetulekupiir.

Toimetulekupiir käesoleval aastal on 90 eurot isiku (või pere esimese liikme) kohta ning 72 eurot iga järgneva pereliikme kohta, uuest aastast võrdsustatakse toimetulekutoetuse arvestamisel lapsed pere esimese liikmega. Lisaks sissetulekutele arvestatakse taotleja üldist materiaalsel olukorda, tervislikku seisundit, ülalpeetavate arvu, vanust ja leibkonna kõikide liikmete netosissetulekuid taotlusele eelnenud 3 kuul. Ühtlasi võetakse arvesse ka taotleja ja/või tema leibkonna kasutuses või omandis olevad vallas- ja kinnisasjad. Sissetulekute hulka ei arvestata ühekordeid riiklikke ja valla õigusaktide alusel makstavaid sot-

siaaltoetusi, tööturukoolitusel, tööpraktikal ja tööharjutusel osalemiseks makstavaid stipendiume, söidu- ja majutustoetusi, riigi tagatisele antavaid õppelaene. Lasteaia toiduraha ja osalustasu maksimise ei võeta sissetulekutes arvesse riiklikke peretoetusi. Laene võlgnevusi, täitenõudeid ja tasulisi raviteenuseid ei arvestata toetuse määramisel leibkonna väljaminekute hulka. Toetust on õigus taotleda isikul, kelle elukohana Eesti rahvastikuregistris on jooksva aasta 1. jaanuari seisuga registreeritud Jõelähtme vald. Järgnevalt on antud ülevaade Jõelähtme vallas makstavatest sissetulekust sõltuvatest sotsiaaltoetustest.

• **Toetus isiku omaosaluse osaliseks katmiseks ortopeediliste ja invatehnilise abivahendite ostmisel ja rentimisel (va hambaproteesid).** Toetuse suurus on kuni 50% isiku kanda jäävast vahendi maksumusest. Erandkorras eraldatakse toetust suuremas ulatuses.

• **Toetus ravimite kompensatsiooniks.** Ravimitoetuse taotlemisel tuleb kindlasti arvestada sellega, et toetust makstakse retseptiravimite eest ja nimelise ostutšekil alusel. Toetust on õigus saada kuni 65 eurot aastas, mitme kroonilise haiguse samaaegsel esinemisel kuni 130 eurot aastas. Toetuse maksimise arvestab vallavalitsus ka isiku omaosalust ja sotsiaalkindlustusametilt poolt makstavate puude tulenevate lisakulude määra kuus. Isiku omaosalus sõltub pensioni suurusest. Kuni 200 euro suuruse pensioni korral on omaosalus 10 eurot kuus, kuni 260 euro suuruse pensioni korral 18 eurot kuus, kuni 320 suuruse pensioni korral 26 eurot kuus, kuni 380 euro suuruse pensioni korral 32 eurot kuus ning üle 380 euro suuruse pensioni korral 38 eurot kuus. Esitades enama kui ühe kuu ravimitšekid, jagatakse ravimitele kulumud summa kuude peale. Kui saadud summa on väiksem taotleja omaosalusest, pole võimalik toetust eraldada.

• **Toetus raviprotseduuridel osalemiseks.** Toetust makstakse taastusravi protseduuride omaosaluse katmiseks omaosaluse osaliseks katmiseks arsti ettekirjutuse alusel, hooldus-

ravil viibimise kulude katteks ning rehabilitatsiooniplaanist tulenevate raviprotseduuride hüvitamiseks. Toetuse suurus on kuni 50% isiku omaosalusest. Toetust ei maksta eriarsti visiitide maksimiseks.

• **Transporditoetus.** Toetust makstakse raviprotseduuridele ja taastusravile sõitmise kulude osaliseks hüvitamiseks ning vältimatu sotsiaalabina elukohata naasmiseks. Toetuse suurus on kuni kaks kolmandikku sõidukuludest.

• **Küttetoetus.** Toetuse suurus on kuni 100 eurot ühe kalendriaasta jooksul. Toetust ei maksta toimetulekutoetuse saajatele.

• **Toetus dokumentide taotlemiseks** (pass, isikutunnistus, elamisluuba). Toetuse suurus on kuni 100% kehtivast riigilõivu määrast.

• **Toetus vähekindlustatud leibkondade lastele riiete ja jalanõude ostmiseks.** Toetust makstakse üks kord kalendriaasta jooksul, toetuse suurus on 65 eurot. Täiendavalt võib taotleda toetust põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamiseks.

• **Toetus prillide ostmiseks (toetatakse klaaside maksumust).** Toetuse suurus on kuni 100% prilliklaaside ostu summast.

• **Vähekindlustatud leibkondade laste eest koolieelsele lasteasutusele toiduraha ning osalustasu maksimine.** Toiduraha ja osalustasu makstakse kuni üheks õppeaastaks.

• **Toetus vähekindlustatud leibkondade lastele spordi- ja huvitegevuse osalustasu maksimiseks.** Toetust makstakse kuni 240 eurot kalendriaasta jooksul.

• **Õpilaskodu kohatasu maksimine vähekindlustatud leibkondade laste ning õpi- ja/või käitumisraskustega õpilaste eest.** Toetus määratakse kuni üheks õppeaastaks ning toetuse suurus on kuni 100% kohamaksusest.

• **Ravikindlustusega hõlmatud isiku toetus.** Toetust makstakse ravikindlustuseta isiku hädavajaliku ravikulu, puude astme ja töövõimekaotuse protsendi määramiseks tehtavate kulude osaliseks hüvitamiseks.

• **Eluruumide kohandamise toetus.** Toetust makstakse

isikutele, kellel on raskusi eluruumis liikumise ning endaga toimetulekuga, ehituslike kohanduste tegemiseks eluruumi sisenemise või eluruumi toimetuleku hõlbustamiseks. Toetuse suurus on kuni 100% teostatava töö maksumusest.

Toetuse taotlemiseks tuleb esitada Jõelähtme vallavalitsusele vormikohane avaldus, milles näidatakse kõigi leibkonnaliikmete nimed, isikukoodid, töökoha/-d, sissetulekud ja varad. Enne 20.-ndat kuupäeva esitatud avaldused jõuavad läbivaatamisele sama kuu sotsiaalkomisjoni. Avaldusele lisatakse kulu- ja teostatavate dokumentide (tšekid, arved, maksekorraldused), kuldokumentid jooksva kuu eest (eluaseme kulu), isiku(te) taotlusele eelnenud 3 kuu arvelduskonto(de) väljavõte. Ravikindlustusega hõlmatud isiku toetuse taotlusele lisatakse pere- või raviarsti saatekirja ning raviasutuse arve või kulu tõendav dokument. Eluruumide kohandamise toetuse taotlemisel lisatakse avaldusele kohandamise maksumuse kalkulatsioon vähemalt kahelt töövõtjalt, puude raskustest ja lisakulude tuvastamise otsus, isiku(te) taotlusele eelnenud 3 kuu arvelduskonto(de) väljavõte ning rehabilitatsiooniplaani koopia. Toetuse taotluse menetlemisel on vallavalitsusel õigus ja kohustus nõuda taotlejalt täiendavaid andmeid vara (kinnisvara, vallasvara, aktsiad, osakud jm) ja kulu- ja teostatavate ning selgitusi taotluses toodud andmete õigsuse tõestamiseks.

Erinevate toetuste maksimist, soodustuste võimaldamist ja teenuste pakkumist reguleerivad Jõelähtme vallavolikogu poolt vastu võetud määrused, mille leiab Jõelähtme valla kodulehelt <http://joelahtme.kovtp.ee/>. Kodulehel on kättesaadavad ka avalduse blanketid. Sotsiaaltoetuse taotluse võib saata aadressile Jõelähtme vallavalitsus, Jõelähtme küla, Postijaama tee 7, 74202, Harjumaa või edastada digitaalselt allkirjastatuna e-posti aadressil kantselei@joelahtme.ee. Informatsiooni pakutavate teenuste, toetuste ja soodustuste kohta võib küsida sotsiaaltoetustest, helistades telefoninumbri 605 4880 või 605 4860.

Jõulukuu üritused

17.12	kell 18.00	Jõelähtme muusika- ja kunstikooli Loo viiuli-, flöödi- ja akordioniõpilaste jõulukontsert Loo kooli aulas
	kell 18.00	Kooli jõulupidu Kostivere koolis
18.12	kell 18.00	Laste jõulupidu Neeme rahvamajas
	kell 19.00	Jõuludžäss "Kaks tenorit" Loo kooli aulas. Kaks eesti supersaksofonisti – Lembit Saarsalu ja Raivo Tafenu – esinevad esimest korda ühise kavaga. Saateansambel koosseisus Holger Marjamaa (klaver), Kaspar Kalluste (löökpillid), Heikko Rimmel (kontrabass). Pilet 5, sooduspilet 4 €. Kontsert toimub koostöös Eesti Kontserdiga. Toetajad Eesti Kultuurkapital, Harjumaa Ekspertgrupp
19.12	kell 9.00	Koolipere jõuluhommik Loo koolis
20.12	kell 15.30	Laste jõulupidu Kostivere Kultuurimõisas
21.12	kell 11.00	4. advendi jumalateenistus Jõelähtme kirikus.
		Kaastegev naiskoor "Virvik", dirigent Olev Oja
22.12	kell 14.00	Pihlakobara jõulupidu Loo Kultuurikeskuse B-korpuses
24.12	kell 17.00	Jõuluõhtu jumalateenistus Jõelähtme kirikus
	kell 21.00	Jõuluõhtu jumalateenistus Jõelähtme kirikus
25.12	kell 11.00	1. jõulupüha jumalateenistus Jõelähtme kirikus
26.12	kell 11.00	2. jõulupüha jumalateenistus Jõelähtme kirikus
27.12	kell 19.00	Suur aastalõpu pidu Kostivere kultuurimõisas. Tantsuks mängib ansambel "Piret&Vahur". Öhtujuht Lauri Drubins. Pilet 23 €. Piletid välja müüdüd!
31.12	kell 17.00	Vana-aastaõhtu jumalateenistus Jõelähtme kirikus
	kell 20.00	Vana-aasta õhtu Neeme Rahvamajas. Kell 21.00 varieteeprogramm. Tantsuks mängib ansambel koosseisus Viljo Tamm ja Agu Tammeorg. Pilet 20, alates 27. detsembrist 25 €
	kell 21.00	Vana-aasta pidu Jõelähtme rahvamajas. Tantsuks mängib ansambel "Parvepoisid", öhtujuht Margo Hussar. Pilet 15 €

Talvine laager I-III klassi lastele

Muudame laste koolivaheaja huvitavamaks!

29.-31. detsember toimub laager algklassi lastele.

Laager algab igal päeval kell 8.00-18.00.

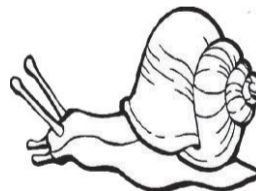
31.12.2014 lõppeb kell 15.00

Kolme päeva jooksul käiakse matkal, toimub fotosessioon, lauajalgballi turniir ja muud huvitavat. Kiirusta registreerimisega. Laagri maksumus on 45 eurot.

Registreerimine telefonil 539 6860 või e-maili teel salmarmarjet7@gmail.com
Info kodulehel www.lasteloovuskeskus.com.

Konkurss "Kostivere head teod 2014"

Märgakem ja tunnustagem Kostivere inimesi, asutusi, ettevõtjaid, seltse, organisatsioone, kes 2014. aastal on oma teudega eriliselt esiletõstmist väärt. Kui sa oled neid märganud või kuulnud neist – anna sellest kindlasti teada. Mitte üks tegu Kostivere aleviku elanike ja elukeskonna parendamise nimel ei ole väike, vaid väga oluline!

Nominentideks on võimalik esitada

1. inimest, asutust, ettevõtet, seltsi või organisatsiooni,
2. tegu, projekti või saavutust.

Nominentide esitamise 2 võimalust

1. esita kandidaat Kostivere aleviku kodulehel www.kostivere.ee,
2. täida paberkaardil ankeet Kostivere kultuurimõisas või Kostivere raamatukogus.

Kandidaadi üles seadmisele tuleb märkida

1. tunnustust vääriva teo/projekti/saavutuse/inimese/asutuse/seltsi/organisatsiooni või ettevõtte nimi,
2. põhjendus, miks väärivad just see tegu/projekt/saavutus/inimene/asutus/selts/organisatsioon või ettevõtte tunnustust,
3. Nominendi esitaja nimi ja kontaktandmed.

Nominentide esitamise tähtaeg: 18. jaanuar 2015, tunnustusaahindade saajad avalikustatakse Kostivere kultuurimõisas, 24.02.2014. Lisainfo: Kersti Laanejõe, Kostivere alevikuvannem, tel 5780 8969, e-mail kersti.laanejoe@gmail.com

Kuhu minna jaanuaris 2015 www.joelahtmekultuur.ee

Näitused: Kostivere raamatukogus Jan Lepamaa fotonäitus "Imeline Eestimaa talv", Jõelähtme keskraamatukogudes fotonäitus "Jõulutuled" sarjast "Aastaring Tallinnas"

02.-04.01 Teatrilager Neeme rahvamajas. Teema improvisatsioon. Juhendaja Improteatri näitleja Rednar Annus. Lager on mõeldud 10-15 aastastele noortele. Hind 20 €. Info ja registreerimine kahumerike@gmail.com. Tel 521 0975

06.01 kell 16.00 Kuuskede põletamine Loo alevikus
kell 19.00 Kuuskede põletamine Kostivere alevikus

07.01 kell 15.00 Kuuskede põletamine Neeme külas (suures pajas)

08.01 kell 12.00 Pihlakobara uusaasta ümarlaud Loo kultuurikeskuses. Vestlusringis on Margus Kirja. Peame plaani!

09.01 kell 19.00 Salongiõhtu Mirjam Mesakiga. Mirjam Mesak on 23-aastane sopran Eestist. Ta on osalenud mitmetel kontsertreisidel üle maailma, võtnud osa paljudest koori-, ansambli- ja solistidekonkurssidest ning mänginud erinevates muusikalides Eesti suurimatel lavadel. Aastal 2006 valmis Mirjamil koostöös Priit Pajusaarega debüütalbum "Samas kaugel ja siin". Mirjam on lõpetanud Tallinna muusikakooli klaveri erialal ja Georg Otsa nimelise Tallinna muusikakooli klassikalise laulu erialal (õpetaja Teele Jõks). Hetkel õpib Mirjam Londonis Guildhall School of Music and Drama õpetaja Rudolf Piernay käe all

11.01 kell 17.00 Seltskonnatantsu klubi Kostivere kultuurimõisas. Osalejad täiskasvanute tantsupaarid. Marko Kiigajaani juhendamisel õpitakse erinevaid seltskonnatantse. Osalustasu 6 € inimese kohta

13.01 kell 12.00 Muinasjutu tunnike Neeme rahvamajas
kell 18.00 Mõisa akadeemia Kostivere kultuurimõisas. Teema "Venemaa – kuhu ja miks?". Külas Eesti ettevõtja ja riigitegelane, transiid- ja majandusekspert Raivo Vare. Tasuta

14.01 kell 12.00 Uudishimulike klubi Loo kultuurikeskuses. Kauge ja müstiline Vietnam

16.01 kell 11.00 Kohtumine lastekirjaniku ja suure loodusesõbra Juhani Püttsepaga Kostivere raamatukogus
kell 19.00 Slavomir Mrožeki etendus "Lesed". Esitab Tapa valla rahvateater "Tavara". Lavastaja Tiit Alte. Kahes vaatuses vahetajaga. Pikkus 1,5 h. Pilet 4 €

17.01 kell 12.00 Neeme päev Kostiveres. Neeme kollektiivide, huvitegevuse ja tegemiste tutvustamine Kostivere kultuurimõisas. Tasuta

kell 17.00 Toidukoolitus "Mehed köögis vol 2" Kostivere kooli kokandusklassis. Juhendaja Tarmo Randes. 17.00-19.00 kokkamine, 19.00-21.00 naised õhtusöögil. Menüü kartuli-porru kreemsupp koorega, lihavesise böff tar-tar, lihavesise strogonov seentega, ürdiklimbid, brüleekreem. Osalustasu 20 € (hind kehtib kahele), lisanduvad joogid. Kohtade arv on piiratud. Rohkem infot www.kostivere.ee

18.01 kell 13.00 Jõelähtme valla XVII mälumänguturniir, 1. ring Jõelähtme rahvamajas. Juhivad Jevgeni Nurmla ja Indrek Salis
kell 17.00 Seltskonnatantsu klubi Kostivere kultuurimõisas.

Osalejad täiskasvanute tantsupaarid. Marko Kiigajaani juhendamisel õpitakse erinevaid seltskonnatantse. Osalustasu 6 € inimese kohta

21.01 kell 14.00 Pihlakobara talvepidu Loo kultuurikeskuses. Muusikalisi maiuspalu pakub Lea Ojamäe. Pisut peamurdmist!

Õnnitleme jaanuarikuu sünnipäevalapsi
23.01 kell 19.00 "Vahel harva, härmas aasal...". Riho Sibula sooloõhtu Neeme rahvamajas. Pilet 7, sooduspilet 5 €

25.01 kell 17.00 Seltskonnatantsu klubi Kostivere kultuurimõisas. Osalejad täiskasvanute tantsupaarid. Marko Kiigajaani juhendamisel õpitakse erinevaid seltskonnatantse. Osalustasu 6 € inimese kohta.

29.01 kell 19.00 Monoetendus "Fenomen" Kostivere kultuurimõisas. Monolavastuses astub üles Mait Malmsten, lavastaja Madis Kalmet. Kes on see salapärane, fenomenaalse elu- ja ajaloonägemusega mees? On ta töökuulutaja või soolapuhuja, hull või geenius, prohvet või šarlatan? Kas inimkond ja kogu universum on liikumas lõpu suunas või hoopis oma alguse juurde tagasi? Pilet 12 €

30.01 kell 19.00 Loo kultuurikeskuse 10. sünnipäev Loo kultuurikeskuses

NB! Jaanarikuus veel tulemas (palun jälgige reklaami)

Mõisa akadeemia. Raamatu "Rindeoperaator Ivar Heinmaa" esitlus Kostiveres. Külas Ivar Heinmaa ja Madis Jürgen. Madis Jürgen kirjutatud põnev raamat "Rindeoperaator Ivar Heinmaa" jutustab ebatavalise ja lausa äärmusliku elu ja tööga rindeoperaatori põrgulikest seiklustest. Tasuta

Teadusring. Üks kord kuus laupäeviti kell 11.00 Loo koolis
Õhtulaulud "Muusika hingele..." Kostivere raamatukogus. Kontserdil kõlavad Priit Strandbergi loodud laulud tema enda ja Eesti luuletajate tekstidele. Kuuldavale tulevad laulu, kitarr, klaveri ja flöödi helid, mis aitavad süngel ja pimedal sügisõhtul ilusaks luua. Mõtteid aitab helideks laulda ja musitseerida Marion Aruvee.

KTH Consulting OÜ

pakub
raamatupidamisteenust.
Info tel 523 3314,
info@kthconsulting.ee,
www.kthconsulting.ee

Jõelähtme valla uued kodanikud

Liis Truubon ja
Kaupo Luur,
poeg Karo 06.11.2014

Jane Saarerand ja
Kristo Konks, poeg
Kristofer 13.11.2014

Jõulutoetusest

Traditsiooniliselt makstakse jõulutoetust ka käesoleval aastal Jõelähtme valla elanikuks registreeritud pensionäridele alates 70. eluaastast. Toetust saavad ka vallavalitsusele teada olevad puudega laste pered ja meie elanikeregistris olevad paljulapselised pered, kus kasvab 4 või enam last. Toetuse suurus on 30 eurot. Toetuse saajate elukoht peab hiljemalt käesoleva aasta 1. jaanuarist olema rahvastikuregistri andmetel Jõelähtme vald. Jõulutoetuse kättesaamiseks on vaja teatada sotsiaallosakonda oma arvelduskonto number. Kes varasematel aastatel jõulutoetuse arvelduskontole saanud on, need ei pea oma numbrit teatama. Küll aga palub hariduse-, kultuuri- ja sotsiaallosakond oma numbrit teatada kõigil teistel, kelle konto numbrit vallavalitsusel pole või on see muutunud. Kindlasti palume oma arvelduskonto number teatada eakatel, kes on käesoleval aastal saanud 70-aastaseks. Samuti tasub arvestada sellega, et jõulutoetuste väljamaksmist kassast ei toimu. Eakad, kellel arvelduskontot pole või ei soovi seda kasutada, võivad esitada vallavalitsusele kirjaliku avalduse toetuse väljamaksmiseks mõne teise isiku arvelduskontole. Sellisel juhul tuleb avaldusse kindlasti märkida ka kontonumber, kuhu toetust soovitakse saada ja konto omaniku nimi.

Hariduse-, kultuuri- ja sotsiaallosakond: tel 605 4860 ja 605 4880, e-post kristiina.valba@joelahtme.ee ja liivi.vain@joelahtme.ee.

**Oled suur või oled väike, soovin sulle hinge päikest.
Et igäiks saaks suure söömu, soojendavat jõulurõõmu.**

Head Jõelähtme valla koolide õpilased, õpetajad, lapsevanemad, tugimeeskonnad, koolitõetajad ja juhtkonnad ning vallaelanikud ja vallavalitsuse töötajad.

Täna teid meeldiva ja sooja koostöö eest.

Jõulud on püha ja aeg, millal hetkekski unustada töö ja igapäevased kohustused ning veeta aega oma kõige kallimate inimestega. See on aeg millal tunda ja jagada armastust ning tähelepanu. Kõige tähtsamad ei ole materiaalsed kingitused ja rikkalik jõululaud. Neist palju olulisem on võimalus pakkuda ja oodata rõõmu ning rahu.

Soovin teile jõulurahu ning algavasse uude aastasse hoolivust, soojust, sallivust ja armastust.

Maret Härm-Tilk
Jõelähtme valla-
valitsuse psühholoog

Avaldame sügavat kaastunnet

Pyotr Shkurya 10.04.1941-13.11.2014
Maire Marjapuu 04.08.1952-14.11.2014
Maria Bulakhtina 17.12.1931-23.11.2014

Tänuavaldus
Täname kõiki Jõelähtme valla armsaid inimesi, kes meie isa
GUSTAV JASKI
mälestust austavad ja meile meie sügavas leinas kaasa tundsid.

Gustav Jaski tänulikud tütrede
Anne, Kai ja Juta peredega

Õnnitleme kõiki detsembri sünnipäevalapsi, soovime õnne ja tervist!

95	09.12	Linda Maisa	Manniva küla
89	10.12	Leida Keks	Loo alevik
89	15.12	Aino Benita Kurgpõld	Loo alevik
88	23.12	Ants Lätti	Saha küla
88	23.12	Vaike Oja	Loo alevik
84	03.12	Harri Reidma	Aruaru küla
84	13.12	Guido Kirk	Jõelähtme küla
83	09.12	Taivo Rea	Loo alevik
83	29.12	Karl Kurm	Haljava küla
83	29.12	Vello Kuusemets	Ihasalu küla
82	20.12	Helgi Nurmse	Loo alevik
82	26.12	Zinaida Proshutinskaya	Kostivere alevik
82	29.12	Milvi Eeskivi	Loo alevik
81	06.12	Veera Põldma	Rebala küla
81	28.12	Ellen Arjasepp	Loo alevik
80	07.12	Virke Koppel	Loo alevik
80	08.12	Maire -Melaine Papp	Loo alevik
80	14.12	Väino Vares	Loo alevik
80	18.12	Raul Tiisaar	Parasmäe küla
80	19.12	Arno Reigo	Jägala küla
80	24.12	Endel Engman	Iru küla
75	08.12	Are Alloja	Kallavere küla
75	17.12	Maimo Rebane	Loo alevik
75	22.12	Vladimir Murov	Uusküla küla
75	25.12	Zinaida Lavrova	Manniva küla

Uusküla küla üldkoosolek

toimub 11.01.2015, kell 14.00 Muuga sadama peahoone suures saalis Maardu tee 57. Koosoleku päevakord: Külavanema valimine, küla arengukava kinnitamine, valla esindaja sõnavõtt, üldised jooksvad küsimused. Külaseltsi juhatus: Tõnis Tuuder 516 1357, Jüri Jalakas 5072745, Urmo Hiis 503 6393.

Palkhoone taastamise õppepäev

3. jaanuaril 2015 Eesti Vabaõhumuuseumi Kolu kõrtsis. 11.00-12.30 Heiki Pärdi (Eesti Vabaõhumuuseum) "Eesti taluhoonete arengulugu". 12.30-13.00 kohvipaus. 13.00-14.30 Andres Uus (Vanaajamaja) "Palkide vahetamisest palkhoonetes". 14.30-15.30 Diskussioon ja küsimused. Registreeri õppepäevale hiljemalt 31. detsembril. Osalustasu 15 eurot (sh MK), tasumine kohapeal. Õppepäeva korraldamist toetab siseministeerium ja Kodanikuühiskonna Sihtkapital. Kontakt MTÜ Vanaajamaja, tel 5665 8117, e-mail info@vanaajamaja.ee

Õendushaigla Tallinnas
Nõmmel ootab oma
kollektiivi hooldajaid. Töö
on vahetustega, tunnitasu
3.40-3.60 eurot (bruto).
Kontakt: e-mail personal@
hiuu.med.ee, tel 5687 3106
SA Hiiu Ravikeskus

Jõelähtme vallaleht

Jõelähtme valla teabe ja infoleht. Väljaandja on Jõelähtme vallavalitsus.

Omavalitsuse õigusaktidega saab tutvuda valla kantseleis ja raamatukogudes ning www.joelahtme.kovtp.ee ja www.volis.ee. Toimetaja Merike Metstak, 605 4865, 527 8870, merike.metstak@joelahtme.ee, ajaleht@joelahtme.ee. Reklaami ja kuulutuste tellimine 646 2214, 5818 9131, myyk@harjuelu.ee. Jälgi meid nüüd ka Facebookis: www.facebook.com/joelahtme.

Südamlik kaastunne
Priidule ema
ILLA ALEKASKI
25.01.1947- 22.11.2014
surma puhul.

Jõelähtme
vallavalitsuse kolleegid

21. novembril avastati, et Jõelähtme vallas Loo alevikus asuvasse majja on sissemurtud ning varastatud kuldehteid. Vargusega tekitatud kahju umbes 4400 eurot.

28. novembril kell 18.04

teatati, et Jõelähtme vallas Kallavere külas põleb aiamaaja. Päästjad kustutasid põlengu kella 19.06-ks.

6. detsembril kell 03.11 teatati, et Jõelähtme vallas Ülgase külas põleb sõiduauto. Muuga päästjad kustutasid põlengu kella 03.52-ks.

6. detsembril kell 20.35 teatati, et Jõelähtmel Ülgase külas asuvas majas ähvardati vägivaldaga 38-aastast naist. Politsei viis kahtlustatavana jaoskonda 59-aastase mehe.

JÕELÄHTME VALLAVALITSUS TEATAB

Algatatud detailplaneering

Jõelähtme vallavolikogu võttis 27.11.2014 vastu otsuse nr 134 "Neeme küla Metsasaigu ja Vaheasaigu maaüksuste detailplaneeringu koostamise algatamine, lähteülesande kinnitamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine". Planeeritav ala koosneb Metsasaigu (katastritunnus: 24505:001:0083; sihtotstarve: maatulundusmaa 100%; pindala: 25 790 m²) katastriüksusest ja Vaheasaigu (katastritunnus: 24505:001:1161, sihtotstarve: maatulundusmaa 100%; pindala: 581 m²) katastriüksusest. Metsasaigu ja Vaheasaigu maaüksused moodustavad Saigu I kinnistu. Planeeritav ala asub Neeme küla idaosas, Kaberneeme lahe ja Ruu-Ihasalu tee (11262) vahelisel alal ning on suures osas kaetud metsaga.

Planeeringuga soovitakse jaotada Metsasaigu ja Vaheasaigu maaüksused kokku kaheks elamumaa krundiks ja üheks transpordimaa krundiks ning määrata elamumaa kruntidele ehitusõigus üksikelamute ja abihoonete ehitamiseks. Planeeritava ala suurus on ca 27 000 m².

Detailplaneeringu algatamise taotlus sisaldab ettepanekut kehtiva üldplaneeringu muutmiseks. Keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) läbiviimine detailplaneeringu koostamisel ei ole vajalik, kuna käesoleval juhul on tegemist ca 27 000 m² suuruse maa-ala planeerimisega, mille tulemusel jaotatakse maaüksused kruntideks ning määratakse ehitusõigus kahe üksikelamute ja abihoonete ehitamiseks. Detailplaneeringuga ei kavandata olulise keskkonnamõjuga tegevusi, mille kaasnaks keskkonnaseisundi kahjustumist, sh vee, pinnase, õhu saastatust, olulist jäätmetekke ja müra suurenemist. Arvestades planeeringuala lähimbruses olemasolevate elamumaaadega, siis kahe uue eluaseme rajamine ja kasutamine ei põhjusta antud asukohas olulist keskkonnamõju. Üldplaneeringut muutuva detailplaneeringu KSH vajadus tuvastamiseks on läbi viidud KeHJS § 33 lõiget 3-5 esitatud kriteeriumidel põhinev eelhindamine. Keskkonnaamet on oma 10.11.2014 saadetud kirjaga nr HJR 6-8/14/22007-2 märkinud, et Keskkonnaametile esitatud eelhindangu kohaselt ei ole KSH vaja algatada ainult juhul, kui enne planeeringu algatamist teostatakse põhjalik dendroloogiline hinnang ning planeerimisel säilitatakse väärtuslikud puud ja puistud. Keskkonnaamet on seisukohal, et lähtudes teadaolevast informatsioonist ei ole KSH algatamine eeldatavalt vajalik. Peale Keskkonnaameti seisukoha teatavakstegemist on kaalutud dendroloogilise hinnangu koostamist ning on leitud, et dendroloogiline hinnang tuleb koostada detailplaneeringu menetluse käigus, enne hoonestusalade asukoha määramist.

Detailplaneeringu koostamise algataja ja kehtestaja on Jõelähtme vallavolikogu (Postijaama tee 7, Jõelähtme küla, Harjumaa 74202; www.joelahtme.ee), koostamise korraldaja on Jõelähtme vallavalitsus (Postijaama tee 7, Jõelähtme küla, Harjumaa 74202; www.joelahtme.ee) ning koostaja Viimsi Valla Arenduskeskus OÜ (Nelgi tee 1, Viimsi alevik, 74001, HARJUMAA). Otsusega on võimalik tutvuda Jõelähtme vallavalitsuses E-N 8.00-17.00, R 8.00-13.00 või elektroonilise dokumendiregistri vahendusel aadressil www.joelahtme.ee.

Detailplaneeringute avalikud arutelud

• Loo küla Künka kinnistu (katastritunnus 24504:008:0365) detailplaneeringu avalik väljapanek toimus 10.-24.11.2014 Jõelähtme vallamajas. Detailplaneeringu avaliku väljapaneku tulemusi tutvustav avalik arutelu toimub Jõelähtme vallamajas 08.01.2015 kell 15.00.

• Ihasalu küla Marlekor kinnistu osa ja lähiala (katastritunnus 24505:001:1390) detailplaneeringu avalik väljapanek toimus 10.-11.2014 Jõelähtme vallamajas. Detailplaneeringu avaliku väljapaneku tulemusi tutvustav avalik arutelu toimub Jõelähtme vallamajas 08.01.2015 kell 15.30.

• Loo aleviku Lulli kinnistu (katastritunnus 24504:002:0214) detailplaneeringu avalik väljapanek toimus 10.11-08.12.2014 Jõelähtme vallamajas. Detailplaneeringu avaliku väljapaneku tulemusi tutvustav avalik arutelu toimub Jõelähtme vallamajas 12.01.2014 kell 15.00.

Kehtestatud detailplaneeringud

• Jõelähtme vallavolikogu on kehtestanud 27.11.2014 otsusega nr 132 Loo aleviku Niidu tee 2, Niidu tee 4, Niidu tee 6 ja Niidu tee 8 maaüksuste detailplaneeringu.

• Jõelähtme vallavolikogu on kehtestanud 27.11.2014 otsusega nr 133 Vandjala küla Saare kinnistu detailplaneeringu.

Tähelepanu, mälumängurid!
18. jaanuaril kell 13.00 algab taas Jõelähtme valla mälumänguturniir. Sedapuhku XVII. Paneme kolmeliikmelised võistkonnad kirja! Tere tulemast ka uustulnukalle. Nagu ikka kontrollivad mälu seisukorda Jevgeni Nurmla ja Indrek Salis. Uuel aastal edasi uute teadmistega! Male, tel 5397 8896, 603 3053

Aastavahetuse pidu ödusas vanas Jõelähtme rahvamajas 31. detsembril kell 21.00.

Õhtut juhib teada-tuntud Marko Hussar, tantsule viib menuband "Parvepoisid". Ei puudu ka üllatusesinejad. Ilutulestik, suupistetega laua koht 15 eurot.

Lauad vastavalt seltskonna suurusele. Piletite müük juba alanud. Helista ja pane kohad kinni täna!

Tel 5397 8896, 603 3053, Maie Ramjalg

REHVIVAHETUS.EE

Vanim ja suurim Continental rehvide tehaseesindus asub Iru

- Kõik rehvitööd ja hoiustamine
- Kõik veo- ja sõiduautorehvid
- Kohapeal laos üle 10000 rehvi

AS Oru Äri Iru
Ämma tee 78A
Tel 6216310, 53061726
indrek@gislaved.ee
E-R 9-17
L 10-15 (hooajal)

Meie kaubamärkide rehvidele parima hinna garantii!

Continental Gislaved Bawum GENERALTIRE NORDEX

VANNITUBADE REMONT JA EHTUS

www.lindert.ee
56913913

ABC Supermarkets AS on eestimaine ettevõtte, mille kaubamärgid on Comarket, Solaris Toidupood ja Delice Toidupood. Peame tähtsaks oma klientide soove, sõbralikkust ja kiiret teenindust, kaubavaliiku värskest ning ajaga kaasakäimist.

Loo Comarket ootab oma meeskonda

KLIENTIDEENINDAJAID

Sinu peamisteks tööülesanneteks on ostjate sõbralik ja kiire teenindamine kassas, saalis ja teenindusletis, müügisala korratamine ning kaubariiulite täitmine.

Ootame Sind kandideerima, kui oled kiire, täpne ja kohusetundlik ning valdad eesti keelt suhtlustasandil.

Omaltpoolt pakume:

- töötasu alates 520 € ja lisatasu teenimise võimalusi
- ettevõttesisesed soodustused (sporditoetus, sooduskaart, ühisüritused, parimate tunnustamised jm)
- tööalast väljaõpet ja uue töötaja koolitust
- graafikujärgset tööaega

Kandideerimiseks palume saata oma CV aadressil cv@abcsupermarkets.ee

Töö asukoht: Saha tee 9, Loo

Lisainfo: telefon 674 7847 või 53 317 402

MÜÜK

• Müüa talvekartulit kojutoomisega. Sor did Laura, Vinetta, Gala. Tel 5665 2465

OST

• Ostan 1-3-toalise korteri Tallinnas. Tel 5820 0800

• Ostan ENSV ja EW aegseid rinnamärke, vanu postkaarte ja fotosid, vana raha, trükiseid ning muid kolleksioneerimise esemeid. Tel 602 0906 või 501 1628, Tim

• Ostan heinapressi Kirgistan, MTZ 82/80, T-40, T-16/25, võivad olla ka remonti vajavad. Tel 569 4400

• Ostan metsa- ja põllumaad, raieõigusi. Pakun parimat hinda Eestis! Tel 5608 1801

• OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@estland.ee

• Silvestal OÜ ostab raieõigust ja metsamaad. Parim hind raieõiguse eest Harjumaal. Hea hind haava ja sanglepa raiete eest. Samuti pakume metsa raie- ja väljaveoteenust. Tel 5308 8945, andres.toome@silvestal.ee, www.silvestal.ee

TEENUS

• 2a kaksikud otsivad haiguste ajaks hoidjat Lool. Tel 5346 7682, merliks@hotmail.com

• Ehitajad ja parandajad pliite, korstnaid ja ahjusid ning teen muid pottsepatööd. Igor, tel 5624 9455

• Kaardid ennustavad. Tel 900 1727, 24 h, hind 1,09 eurot/minut. Vt ka ennustus.ee

• Katused, fassaadid ja viimistlustööd. www.artellehitus.ee, tel 5352 9476

• Korstnapühkija ja pottsepa litsenseeritud teenused, küttekollete kontroll, remont ja ehitus. Akti väljastamine kindlustusseltside jaoks. Tel 5690 0686

• Ohtlike puude aastaringne raie-, hooldus- ja saetööd. Katuserennide puhastus. Tel 5551 2104, www.puuhooldaja.ee

TOLMETS
Tolmet Tallinn OÜ

16961
BETOONI 7A, TALLINN
WWW.TOLMETS.EE

VANAMETALLI KOKKUOST
ALATI PARIM HIND

Baltneec Group OÜ

Ehitustööd
Lumekoristustööd
Tehnika rentimine

baltneec@gmail.com
www.baltneec.eu tel 505 5737
Küsi töödele pakkumisi!

Swedbank

Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saate korda ajada Pangabussis!

Pangabussi peatused:

Kuusalu
muusikakooli juures
kell 9.00-11.45

Kehra
Anija valla
kultuurikeskuse juures
kell 15.00-18.00

Kostivere
mõisa juures
kell 14.30-15.30

Raasiku
Konsumi kaupluse juures
kell 16.30-17.30

IV ja I kvartalis

17. detsembril
7. ja 21. jaanuaril
11. ja 25. veebruaril
11. ja 25. märtsil

I kvartalis

9. jaanuaril
6. veebruaril
6. märtsil

Bussist saate nõu pangateenuste kohta, tellida ja kätte pangakaardi, makseautomaadist oma kontole sularaha kanda ja välja võtta, teha arvuti abil makseid, avada hoiuseid ja sõlmida muid lepinguid.

Tutvuge Pangabussi sõiduplaani ning finantsteenuste tingimustega aadressil www.swedbank.ee. Lisainfo Pangabussi teenuste, kellaegade ja peatuste kohta saate 24h telefonilt 6 310 310.

